

## Cuntanın “demokrasi takvimi” faşist terörle işli y r

Aliye P. Atılğan

Yirminci yüzyılın son çeyreğinde, ılık burjuva demokrasilerinin yaşandığı Avrupa'nın yanı başındaki bir ülkede, faşizmi uzun süre erkte tutabilmek güç bir iş. Türkiye'de kapitalizmin ulaşmış olduğu düzeyi, geniş bir işçi sınıfının varlığını ve ülkede daha düne kadar yüksek sınıf savaşlarının yaşandığını düşünürsek faşist cuntanın işinin daha da zor olduğunu söyleyebiliriz. Ekonomik manevra alanı çok kısıtlı olan faşist cunta, faşizmi “yaşatabilmek” için siyasal manevralara başvurmadan başka çare bulamıyor.

Evren cuntasının, Anayasa referandumu ve cumhurbaşkanlığı seçimiyle başlattığı “demokrasiye geçiş takvimi” de bir siyasal manevradır. Siyasal bir manevradır ama “dozu iyi tutturulmazsa” faşist cuntayı da, cunta eliyle “kıldan ince, kılıçtan keskin” bir köprüden geçirilmeye çalışılan Türkiye kapitalizmini de alaşağı edebilecek tehlikeleri de içinde barındırmaktadır.

Parlamento, seçimler, siyasal partiler gibi kurumlar demokrasinin kurumlarıdır. Türkiye kapitalizminin tam da her türlü sallantıdan arınmış “tek sesin hakim olduğu” bir devlet düzeni istediği günlerde demokrasi kurumlarıyla oynamak, yalnızca bir oyun da olsa tehlikelidir.

Faşist cunta, bu nedenle, tüm dikkatini, oynanması zorunlu olan bu oyunun, faşizmin işlev ve amaçlarına halel getirmeden oynanmasına yoğunlaştırmış bulunuyor. Gerçek “seçim” döneminde, gerekse geçilecek “yeni” “demokratik” dönemde “faşizmi

garantiye alabilmek” için gerekli önlemleri almaya çalışıyor.

Demokrasicilik oyununun epeyce yol aldığı bugünlerde, cuntanın faşizmi “garantiye alma” çabalarından biri, yeni Adalet Bakanı'nın sözleriyle “Anayasa'nın ayakta durabilmesi için acilen gerekli yasalar”ın peşpeşe çıkarılmasına başlanmasıdır. Bu yasalar geçilecek “demokrasi” döneminde hem iktidarın faşizmi sürdürbilmesinde büyük bir dayanak olacak hem de faşizmin eylemlerine “yasallık” kazandıracaktır. “Yasallık” kazandırmanın faşist cunta açısından önemi, herşeye burjuva legalitesi gözlüğüyle bakan burjuva muhalefeti yumuşatma açısından göreceği işlevdir.

Cuntanın faşizmi “garantiye alma” çabalarının bir başka yönü ise, son günlerde baskı ve terörün ülke çapında tırmandırılıyor olmasıdır.

Üstüste gerçekleştirilen idamlar, çok sayıda değerli bilim adamının üniversitelerden atılması, gazeteciler, yazarlar hakkında tutuklama, mahkumiyet kararlarının büyük bir yoğunluk kazanması estirilen terör dalgasının basın yayın organlarına yansınan yönleridir.

Bir de fıslı gazetesinin, Türkiye'den gelen haberlerin gösterdikleri var. Bu sayımızda yer alan bir mektupta, Ankara'dan bir yoldaşımız şöyle yazıyor: “Öyle ki kimi zaman insanın cuntanın dün gelmiş, genel temizliğe bugün başlamış olduğuna inanması geliyor.”

Terörün yoğunlaştırılması iki buçuk yıllık faşizm uygulamasının biriktirdiği kin ve nefretin patlamasından duyulan

korkuyu yansıtıyor. Demokrasikle uzaktan yakından bir ilgisi olmasa da “demokras geçiş takvimi”nin yığınlarda siyasete ilgiyi artırması cuntanın korkularını artırıyor. Estirilen terör dalgasının amacı homurtuları duyulan yeni bir devrimci dalganın doğmadan önünü kesmektir.

Sosyal demokrat yazarlardan Mehmet Barlas'ın gerek çıkarılan yasalar, gerekse faşist cuntanın baskıları karşısında halkımıza önerdiği “sessiz durmak”tır. Mehmet Barlas, siyasal partiler yasa tasarisına yöneltilen eleştirilerden bile, cuntayı kızdırıp, “demokrasi takvimini” rafa kaldırmasına neden olacağı endişesiyle tedirgin oluyor ve, “Ayda değil, Türkiye'de yaşadığımızı unutmamalıyız. Yanlışları düzeltirken, demokrasi takviminin tamamlanması için bunun yetmeyeceğini bilmeliyiz.” diyor. (Milliyet, 16.2.1983) “Demokrasi takviminin tamamlanması” dediği, oyunun, cuntanın istekleri doğrultusunda, “dozu kaçırılmadan” oynanmasıdır.

Cuntanın peşpeşe dayattığı yasalar, estirdiği baskı ve terör karşısında TKP menşevik yöneticilerinin önerdikleri ise teslimiyet çizgisinden ihanet çizgisine doğru hızla “ilerlemekte” olduklarının en güzel göstergesidir.

Vurulacak düşmana “faşist” bile demekten “çekinen” menşevikler, işçi sınıfının savaş cephesini, içine gerici burjuva akımları, tekeli burjuvazinin “barışsever” kesimlerini vb. doldurarak “burjuvaziyle barış cephesi” haline getirmeye çalışıyorlar. TKP'nin Sesi'nde yayınlanan MSP'yle ilgili bir yorumda Kanlı

Pazar'ın çivili sopalı ticanelerinden “kanlı kırım hareketlerine alet edilen dindar insanlar” olarak söz edildi. (TKP'nin Sesi, 15.2.1983)

Menşevik yöneticiler cuntanın yeni hazırlattığı faşist özlü sendikalar ve toplu sözleşme, grev ve lokavt yasaları karşısında işçi sınıfına şu savaşım hedefini gösteriyorlar:

“Oysa tüm işçiler, sendikacılar, yeni bir yasa çıkmasın, eski yasalar değiştirilmeden kalsın, grev yasağı, Yüksek Hakem Kurulu kalsın, sendikal faaliyet serbest olsun istemleri etrafında birleşebilirler.” (TKP'nin Sesi, 17.2.1983)

Menşevikler işçi sınıfına savaşım hedefi olarak 12 Eylül öncesini, güdük burjuva demokrasisini öneriyorlar.

Menşevikler işçi sınıfına savaşım hedefi olarak 12 Eylül öncesini, güdük burjuva demokrasisini öneriyorlar.

Türkiye işçi sınıfı ne liberallerin, ne menşeviklerin gösterdiği yoldan yürüyecektir. Türkiye işçi sınıfı, liberal burjuvalar gibi, çevrilen siyasal manevrayı “demokrasiye dönüş” olarak kabul etmeyecek bir siyasal bilince sahiptir. Gerçek bir demokrasiye geçebilmenin yolu ise, liberallerin önerdikleri gibi, “fincancı katırlarını ürkütmek” için sessiz kalmaktan değil, sınıf savaşımını yükseltip “tüm fincanları parçalamaktan” geçiyor. İşçi sınıfı, cuntanın Türkiye kapitalizmini “garantiye almak amacıyla tırmandırdığı baskı ve terörünün, geniş emekçi yığınlarda biriktirdiği öfkenin patlamasına yardım ederek ülkemizi devrimin utkusuna, gerçek demokrasiye ulaştıracaktır. 12 Eylül öncesinin total demokrasisine değil!

## Okurlarımız yazıyor

### Ermeni sorununa yanlış bir yaklaşım

Ermeni sorununa gerçeğe yakın ve olumlu bir biçimde eğilebildiği için *İşçinin Sesi*'ni yürekten ve kardeşçe selamlarız.

Elde edebildiğimiz pek çok yazılarda doğru ve objektif kısımlar mevcuttur — bunlar için tebrikler. — Ancak, bazı yanlışlar, yetersizlikler, bahsedilmesi faydalı olacak mevzular mevcuttur.

Yazılarda Türkiye devlet sınırları içinde "Ermeni ulusal azınlığı" terimi defalarca tekrarlanmaktadır.

Bizce: 1. Bu sözcük, yalnız ve yalnız "oran" anlamıyla ilişkin bir istatistik-matematik terimdir.

2. Anavatanlarının ya hepsi, veya bir kısmı bugünkü Türkiye Devleti sınırları içinde bulunan 3, 4 ve bazı hallerde 5 bin yıllık otokton uluslar ve halklar olan Lazlar, Ermeniler, Gürcüler, Pontuslular, Asuriler (Süryaniler), Kürtler ve benzerleri için "ulusal azınlık" veya "azınlık" sıfatı veya tarifi kullanılamaz.

Otokton ulus, halk veya grup ata topraklarının münakaşa götürmez sahibidirler, bunların herhangi bir zaman bölümünde diğer insanların sayısına oranla azınlıkta veya çoğunlukta bulunmasının hiçbir önemi yoktur.

3. Bizce tüm halklar, uluslar kendilerini oluşturan bireylerin somut sayısı ne kadar büyük olursa ya da ne kadar küçük olursa olsun, *aynı haklara sahiptirler*.

"Ermeni ulusal azınlığı" yanlış terimini kullanmak, Batı Ermenistan'ın otokton en eski ulusu Ermenilerin %98'i kadarını öldürerek veya zorla sürgün ederek ata topraklarından çok uzaklarda yaşamaya mecbur ettikten sonra, "bugün senin Batı Ermenistan dediğin yerlerde yaşamakta olan 10-15 milyon insandan ancak 10-20.000 ka-

## İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: İngiltere'de 50p, Almanya'da 2DM ■ Yıllık abone: İngiltere'de 15 pound, Almanya'da 50DM ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundandır. Hiçbir yazı geri gönderilemez.

### İçindekiler

Aliye P. Atılgan Faşizmin "demokrasi takvimi" terörle işliyor.....	1
Okurlarımız yazıyor.....	2
İşçi mizahı.....	3
R. Yürükoğlu Kavga ve Yorum: Papaza kızıp oruç bozulmaz.....	4
Deneyim alışverişi.....	5
Emine Engin Dün İzmir ayaklanması, yarın Anadolu ayaklanması....	6
Meral Yılmaz ÇEK-AL: Türkiye işçiler sorunu.....	7
Anahtar.....	11
R. Yürükoğlu Yararlıyı güzel yapabilmek.....	12
Deneyim alışverişi.....	13
Metin Yener Görev anlayışımız.....	14
Deneyim alışverişi.....	15



darı Ermenidir. İşte bak: 10 milyona oranla 20.000 sayısı azınlıktır" demektir. Soykırım eylemi zaman aşımına tabi değildir. *Soykırım öncesi durum sonsuzluğa kadar geçerlidir!* Başka bir deyimle Ermeni ulusunun Batı Ermenistan üzerindeki "ilk çocuk" hakkı münakaşa mevzuu bile olamaz!

4. Sonuç olarak: Türkiye'de bugün "Ermeni Ulusal Azınlığı Sorunu" değil, "*Ermeni ulusal sorunu*" mevcuttur.

28 Mart 1981 tarihli *İşçinin Sesi*, s.13, sütun 1'de "Türkiye Kürdistanı Türklerin zor kullanarak ülke sınırları içine kattıkları bir bölgedir." deniyor. Bu münasebetle: 1. Türkiye Ermenistanı için yukarıdakine benzer bir cümle hiçbir yazıda niçin görülmüyor? 2. *İşçinin Sesi*'ne göre "Türkiye Kürdistanı", "Türkiye Ermenistanı" ve diğer "Gayri-Türk" ulusların ata toprakları nereleridir?

Aynı sayfa sütun 2'de, "Ne var ki dünya işçi sınıfı çeşitli ülkelere bölünmüş biçimde vardır" deniyor. Burada üze-

rinde önemle durulması lüzumlu bir nokta: Bu "bölünüş", insanlar tarafından zor kullanılmak suretiyle gerçekleşmiştir, "insanüstü güçler" tarafından değil.

Biraz daha aşağıda "... nesnel koşullar yoksa..." deniyor. Bizce "Nesnel koşulların" var olup olmadığını belli bir sorunla doğrudan doğruya, ister istemez bağlı olan insan guruplarının tutumu belirler. Hiçbir merci, bu gurupların ihtiyaçlarını o guruplardan daha yetenekli olarak bilemez.

Bu kısım sözü Kürt ulusuna getirdikten sonra, üçüncü sütunda "Türkiye'de, Türk ve Kürt proleterlerini tek bir devrimci işçi sınıfı partisinde örgütlemeliyiz" gibi bir sıra "kesin" ve tartışmaya yer vermeyen fikirler öne sürüyor. Ancak, normal birileri olarak bu iddiaların "ikna edici" olmadıklarını belirtmeyi vazife biliyoruz. Çünkü:

1. Bildiğimize göre her bir halk ve ulus genel işlemlerinde kayıtsız şartsız özgürdür.

2. Kanımızca her bir halk veya ulusun ihtiyaca göre,

kendisinin "devrimci emekçi partisi" kurmaya hakkı vardır.

6 Eylül 1982 tarihli *İşçinin Sesi*'ndeki "Ermeni Sorunu..." yazısında "komplo türü, intikam eylemleri biçimindeki ve yığın psikolojisini yansıtmayan terör eylemleriyle bir alışverişi yoktur." cümlesi için: Bildiğimize göre "yani Ermeni bağımsızlık savaşına" katılan gurupların eylemleri savaş eylemleridir. Ancak Evren Paşalar ve onları destekleyen emperyalistler "komplo, terörizm, intikam eylemi" gibi tanıtmaktadırlar. "Yığın psikolojisini yansıtmayan" terimi ancak bu eylemlerin hedefleri ve günümüzdeki bütün dünya Ermenilerinin psikolojisi üzerinde en ufak bir bilgiye sahip olmayan kişiler tarafından kullanılmış olabilir.

Selamlar.

Sıradan bir Ermeni

Okurumuzun bize yönelttiği eleştiriler üç görüşten kaynaklanıyor. Bunlardan biri, bir ülkenin proleterlerinin tek bir devrimci işçi sınıfı partisinde örgütlenmesinin gerekmediği görüşüdür. Bu konu özellikle Kürt sorunu çerçevesinde *İşçinin Sesi*'nin daha önceki sayılarında çok kapsamlı olarak işlendi. Okurumuz, örneğin, *İşçinin Sesi*'nin 177. sayısında çıkan Karadağ yoldaşın yazısına bakabilir. Bu nedenle, bu konuya burada yeniden değinmeyeceğiz.

İkinci görüş "Ermeni bağımsızlık savaşına" katılan gurupların eylemlerinin komplo türü, intikamcı, terörist eylemler olmadığı, tüm dünya Ermenilerinin psikolojisini yansıtan savaş eylemleri olduğudur. Bu görüşte iki yanlış içiçe duruyor.

Bugün Türkiye'de Ermenilerin de her çeşit demokratik hakları ancak ana düşman işbirlikçi tekelci burjuvazinin erkinin devrim yoluyla devrilmesi sonucu sağlanabilir. Bu ana düşmana karşı savaşan Türkiye işçi sınıfı ve bağlaşıklarının savaşımıyla örülmemiş hiçbir eylem başarıya ulaşamaz.

Birinci yanlış, okurumuzun dikkate aldığı psikoloji içinde bu sınıf güçlerinin psikolojisi



yoktur. İkincisi okurumuz yığın psikolojisini dikkate almayı, doğru bir siyasal özü, onun çevresine yığınları kazanma çalışmasında, yığınların psikolojisini gözönünde bulundurarak biçimlendirmek olarak anlamıyor. Yığınların istediğini yapmak olarak anlıyor. Bu anlayışla, kolaylıkla, yığınların bazen son derece geri olan duygu ve düşüncelerine de teslim olunur.

Üçüncü olarak, okurumuz bugün, Türkiye'deki Ermenilerin ulusal azınlık değil, ulus olduğunu savunuyor.

Komünistlerin ulus anlayışı, "ortak bir toprak parçası üzerinde ortak ekonomik yaşam" özelliklerini de öngörür. Okurumuz İşçinin Sesi'ni eleştirirken bu özellikleri yadsımış oluyor. Yadsınan bu özelliklerin yerini "bir toprak parçası üzerindeki, ilk yerli halk olma" özelliği alıyor. Buna göre Türkiye'deki Ermenilerin ulus olduğu öne sürülüyor. Okurumuz, içindeki insan sayısı ne olursa olsun bu anlayışla belirlenmiş tüm ulusların, hatta ulusal azınlıkların haklarının aynı olmasını istiyor. Bir an için, buna göre belirlenmiş ulusların aynı anda ayrı devlet kurma haklarını kullandığını varsayalım. O zaman bu ulus anlayışının yanlışlığı çok açık görülecektir. Böyle birşeyin gerçekleşmesi olanaklı olsa, herhalde insanlık tarihinin gördüğü en büyük göçlerin eşlik ettiği en ırkçı, en anti-demokratik uygulamaya tanık olunurdu. Bu temelde hak dağıtımının en kararlı savunucuları da yüz binlerce Ermeni'nin canavarca öldürülmesinde önemli bir rol oynamış olan Pan-Türkizmin liderleri olurdu.

Ne yazık ki, Türkiye'deki Ermenilerin ortak bir toprak parçası üzerindeki, ortak ekonomik yaşamı, büyük bir soykırım ve sürgünle ortadan kaldırılmıştır. Ancak bunun yarattığı sorunların çözümü, bu haksızlığın sonuçlarının da biçimlendirdiği bugünkü somut tarihsel-nesnel koşulların çerçevesi içinden çıkacaktır. 3-5 bin yıl önceki ilk yerli halkların anayurtları temelinde dünyanın yeniden üleştirilmesinden değil.

Y. Çağlar

## Menşeviklerden inciler

Mustafa Suphi... içeride tüm ulusal güçlerin tek cephesini, Komünist-Kemalist bağlaşıklığını, Anadolu devrimini derinleştirmenin temel koşulu sayıyordu. Bugün TKP Türkiye'nin önündeki ivedi görevlerin çözümü ve devrimci sürecin ilerletilmesi için M. Suphi'nin güncelliğini koruyan görüşlerini yeni duruma yaratıcılıkla uyguluyor. (M. Suphi 100 yaşında, Atılım, Şubat 1983, TKP'nin Sesi yayınından)

Pop müziği yapan gençler barış için müzik yapmaya özendirilemez mi?... Nükleer bir savaş tüm diskotekleri... yok edecek değil mi? (Gençliği korumak, ona yol göstermek, Atılım, Şubat 1983, TKP'nin Sesi yayınından)

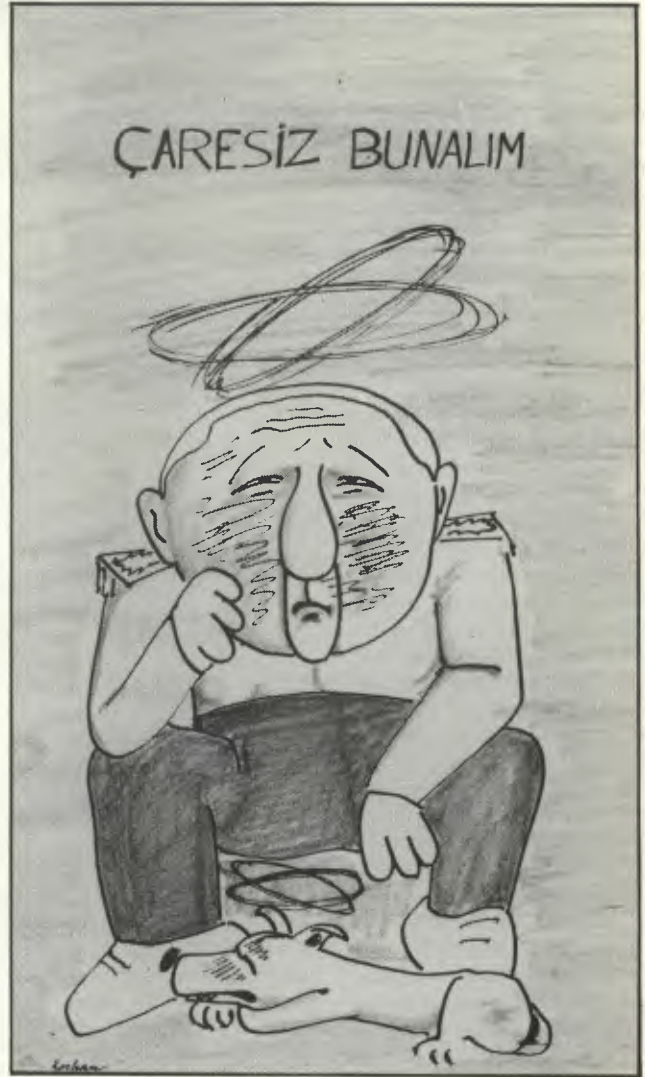
...Evren hiç de başa güreşemez, Napolyon'un yanında Evren kedi bile sayılmaz. (Sarkamış Çölleri, TKP'nin Sesi, 12.2. 1983)

...Hitler, onun generalleri de öyle. Paşa bırak bu dipsiz lafları. Kış iki taraf için de kıştı. Enverler o zaman Osmanlı İmparatorluğunu emperyalist kurtlardan Alman'ın yanında kanlı, korkunç bir savaşa sürdüler... Almanların, Kayzer'in 42'lik şişman "Berta" larına bel bağladılar. ... Evdeki hesap çarşıya uymadı. İmparatorluk battı, Enverler de kaçtı... (Aynı yayından)

Evren Paşa bir Ankara'da, diğeri doğuda Eleşkirt'te peşpeşe iki konuşma yaptı. Ele aldığı konulardan biri "kan", öteki "sağlık"tı. ...Yıldı 600 bin şişe kan verin dedi, kan yetmiyor, dedi. Bu bulunmazsa durum fenadır, dedi. Bağış, bağış, dedi. Evren halktan kimin için kan istiyor? (Kan! Kan! TKP'nin Sesi, 10.2.1983)

Cunta... yıkılmasın diye cayır cayır adam asıyor, ... Evrenler olsun diyorlar, kan kan diyorlar. (Aynı yayından)

## İŞÇİ MİZAHİ



## Evren de biliyor mu?

Sizler konuşmalarınızda, bazen Milli Gazete'den bahsediyorsunuz ve yazılar okuyorsunuz. Ben Milli Gazete okurum, MSP'liyim. Sizin fikirleriniz bizim fikirlerle aynı değil. Allah var! (Okuyucu mektubu, TKP'nin Sesi, 15 Şubat 1983)

Not: TKP'nin Sesi'ni dinleyen menşeviklerden bazıları Evren'in bir vampir olduğuna ve bir gün ansızın gelip kanlarını emeceğine iyice inanıp delirmişler. Şifa bulmak için danıştıkları ve daha önce TUDEH'i de tedavi etmeye kalkmış olan üfürükçü hoca, Milli Gazete'yi katlayıp ceplerine koyarlarsa, bu muskanın nurundan vampirlerin mumun etrafındaki pervane-

ler gibi tutuşup kül olacağını söylemiş. Menşeviklerden birinin arkadaşları Leninci işçiler olmuş. Uzun uğraşmalardan sonra Evren'in vampir değil, faşist olduğuna, yapılacak şeyin faşist cuntayı devrimle devirmek olduğuna ikna edip menşeviğin cebinden Milli Gazete'yi almışlar. Böylece fabrikadan ayrılan menşevik 5 dakika sonra büyük bir korku içinde koşarak nefes nefese geri gelmiş: "Yoldaşlar" demiş, "Evren'in bir vampir değil, bir faşist olduğunu şimdi ben biliyorum, ama acaba bunu Evren'in kendisi de biliyor mu? İyisi mi siz verin benim Milli Gazete'mi geri."

## İŞÇİNİN SESİ



R. Yürükoğlu

Önce, şu günlerde özellikle sınıf kavgasında yeterince pişmemiş bazı yoldaşlarda gelişen bir eğilime değineyim.

Bu yoldaşlar, tüm devrimci duygularına karşın önemli bir yanlış yapıyorlar ve şöyle diyorlar: "Neden sürekli TKP'nin oportünist kanadıyla uğraşıyoruz? Bunların ne olduğunu anladık artık."

Son 10 yılın deneyiminden biraz olsun genel sonuçlara ulaşabilmiş bir devrimci için bu görüşün hamı olduğu ortadadır. Son 10 yıl, devrimi gerçekleştirebilmek için oportünizmin yerle bir edilmesi *zorunlu* olduğunu anlatmıyorsa hiçbir şey anlatmıyor demektir. TKP'nin oportünist kanadı, oportünist akımlardan "bir tanesi" değil, dünya çapındaki oportünizmin ülkemizdeki kaynağı, özü, ruhu, örgütüdür. Onun her alandaki tipik fikirleriyle kavgaya, oportünizmle kavganın ta kendisidir.

Onunla kavgaya, tüm öteki oportünist hareket ve partilerle de kavgaya anlamını taşıyor.

İkincisi, TKP'nin menşevik kanadı bugün hâlâ oportünist yelpazenin en büyük gücüdür. TKP oportünistleri ile uğraşmayı bırakalım diyen yoldaşlar bu nedenle bildik bir sekter yanlışla düşüyorlar. Kendileri için çözülmüş, açık bir sorunu, başkaları, öteki devrimciler, yığınlar için de çözülmüş sayma hatasını işliyorlar. Öyle olmadığı açıktır. Oportünizmin belini kırmak, devrimciler ve yığınlar için tehlike olmaktan çıkarmak görevi önümüzde duruyor.

Üçüncüsü, *TKP komünistleridir*. Partimizi bırakıp bir yere gitmeyeceğimizi, bırakın partiye girerken ettiğimiz yemini, 1979 kavgasına girerken söyledik! Parti içi kavgaya bitmedi. Yeni açılımlar kazanıyor. Dört yıldır söylediklerimizin doğruluğunu her yaşanan olay kanıtıyor ve bu her geçen gün yeni yeni yoldaşların parti içi kavgayı yükseltmesini getiriyor. Bu-

## Papaza kızıp oruç bozulmaz

gün TKP'nin gayrimenşevik menşevik yönetimiyle aktif savaşı *her alanda* Leninciye yaraşır bir ataklıkla yürütmek tüm örgütlerimizin başta gelen görevidir. Bu karar tüm organ toplantılarının zorunlu gündem maddesi yapılmalı ve herkes bölgesinde yapabileceklerini en kısa zamanda yaşama geçirmelidir.

Siyasal yaşamın diyalektiğini anlayamayan görüşler yanımıza yavaşmasın. Menşevizmle savaşı *yaşamın her alanında* yükseltiyoruz!

\* \* \*

Yukarıda değindiğim üçüncü nokta bizi bir başka önemli soruna bağlıyor.

Parti içinde 1973'den bu yana geldiğimiz yolu herkes biliyor. Parti yaratma çabası, idealizasyon, idealler uğruna her çeşit haksızlığa katlanma, yanlışları düşüncelerde geriye itme, böyle başladı. CHP iktidarına tam destek, tekel dışı burjuva kuyrukçuluğu, işçi hareketini geri çekme, sendikaları soysuzlaştırma,

böyle ilerledi. CHP'nin, faşizmin yollarını döşeyen yasa tasarıları karşısında susuş, 1 Mayıs'da geri adım, İzmir ayaklanmasında çizgi dışı durma, devrimci durumu reddetme, cuntanın faşistliğini reddetme, cuntada ilerici kanat bulma, böyle bağlandı.

Bugün yaptığı Bizans darbesiyle Politik Büro'yu ele geçiren Partizan kılığı bazı çok önemli sorulara yanıt vermek zorundadır:

1. TKP ile ilgili her satırın MİT elinden çıktığı bir ortamda Kutlu diye bir kişinin yakalandığının gazetelerde yayınlanması, ardından bir daha sözünün edilmemesi (bu kişi Avrupa'dadır) ne anlama geliyor?

2. Politik Büro, 30 il komitesinin poliste resimli dosyalarının varlığını biliyordu. Tutuklamaların başladığı Mayıs ayına dek ne yaptı?

3. Politik Büro Türkiye'de örgüt çalışmasını neden tatil etti? Ne hakla "nerede bir komünist varsa parti oradadır" edebiyatı ardında partiyi likide ediyor?

4. Partizan kılığı neden partiye haber vermeden kendi kadrosunu tek tek ülke dışına çıkardı?

5. Sapancı yoldaşın kahraman çıkmadığı ortadadır. Kahramanlar sık çıkmıyor. Ancak, sorunun iki yönü var. Bir kez, Sapancı yoldaş bilmesine olanak olmayan şeyleri de "konuşmuş" görünüyor. Polis bu bilgileri nereden aldı? İkincisi, bu yoldaş provokasyon anlamı taşıyan bir görevle neden ülkeye yollandı?

6. Sapancı yoldaşa, o provokasyon anlamı taşıyan görevini yerine getirebilmesi için bile neden bilinçli olarak hiç olanak (parasal dahil) sağlanmadı? Neden onun yanında çalıştırmak istediği yoldaşlar İzmir'de iken, ona "ülke dışına çıktılar" denildi?

7. Erdal yoldaşın Politik Büro'ya görüşülmek isteğiyle verdiği öneriler neden gün-

deme bile alınmadı?

8. Partizan kılığı, Avrupa'da ve özellikle Almanya'da ayrı bir barış hareketi tezgahlamaya çalışarak neden bu ülkelerde barış hareketini bölüyor?

Bunlar ilk akla gelen soruların en önemlileridir. Tüm parti tabanı şu ya da bu düzeyde, nasıl bir yönetimle karşı karşıya olduğunu bugün daha iyi anlıyor. Karşımızdaki ekip, komünist bir yönetim değil, Borjiyalara rahmet okutan hilekar bir memur takımıdır. Hiçbir kimsenin, hiçbir şeyin, bizce kutsal hiçbir yerin ardına sığınmaları onları kurtaramayacak. Kinimiz sınıf kinidir, filleriinki yanında hiç kalır.

Ancak yoldaşlar, bunun olabilmesi için *üç unsurun* birlikte yürütmesi gerekir.

Birincisi parti içinde en büyük, en örgütlü, en aktif ve en etkin muhalafet gücü olan *İşçinin Sesi*'nin oportünizmle kavgayı yükseltmesidir. Bunu, son üyemize dek yerine getireceğimizden kimsenin kuşkuğu olmasın.

İkincisi, parti içinde Partizan kılığına karşı oluşan hiçbir gurup, oportünizmle uyuşmayan, onun ikballerine ve vaatlerine kanmayan hiçbir komünist, oportünist yönetimin oldukça başarıyla yerleştirdiği "*İşçinin Sesi*"yle birleşmeme" kompleksine düşmemelidir. Bugün, ve bugünden sonra, artık *İşçinin Sesi* ile eşgüdümlü bir kavgaya girmeyen hiçbir güç TKP'de dengeyi Leninizm lehine değiştiremez. Bu yalnızca güçleri böler ve oportünizmin işine yarar.

Üçüncüsü, oportünizme düşman hiç bir üye partisini bırakıp bir yere gitmemelidir ki *bugünün acil sorunu budur*. Bu da devrimci komünistleri güçten düşürür ve yalnızca oportünizmin işine yarar. Son aldığımız haberlere göre, TKP'den TİP'e geçen bir azı oportünist, yönetimin oportünistliğine düşman ama çıkış



## DENEYİM

## ALİŞVERİŞİ



## Oportünizmden arınmış TKP için ileri

yolu bulamayan üyeleri tek tek dolaşıp TİP'e(!) üye yapmaya çalışıyormuş. Yoldaşlar! Bu oyuna düşmeyin! Attan inip eşeğe binmeyin. Papaza kızıp oruç bozmayın. *TKP'li TİP'e gidemez!* TKP'li partisinde savaşıp. Partisindeki oportünizmi, dolayısıyla TİP'deki ikinci kopya oportünizmi yıkmak için dişiyle tırnağıyla savaşmaya yazık olsun!

Bu üç unsur biraraya geldiğinde, partimizde menşevizmi yıkmak ulaşılır olur.

Partide oportünizmle kavganın temel direği, gerçek bir kongre hedefidir. Herkes her yandan gerçek bir kongre istemini yükseltmelidir.

Gerçek bir kongre: 1. delegelerinin çağrılı değil, seçilmiş geldiği, 2. parti içindeki tüm eğilim, gurup ve örgütlerin güçleri oranında temsil edildiği, 3. TKP Leninci kanadının ülke içindeki ve dışındaki tüm örgütlerinin sayıları oranında temsil edildiği, 4. "resmi iyimserlik"lerden uzak gerçek bir tartışmanın yürüdüğü, 5. Vural Demir, H.Erdal ve Veli Dursun yoldaşların Merkez Komitesi üyeleri olarak katıldıkları, 6. Türkiye'nin ekonomik-toplumsal-siyasal ortamına denk düşen bir programı kabul edecek, 7. Partimize yeni ve işler bir tüzük kazandıracak bir kongredir.

Bu koşulları taşımayan bir kongre Marksizm-Leninizm, devrimci ahlak ve toplumsal meşruiyet açılarından *sahte* bir kongre olur. Pek çok enerjiyi birkaç yıl daha ziyan etmekten başka sonuç vermez. Sonunda yine sınıf kavgasının inatçı mantığı üstün gelir. İşçi sınıfının böyle dev bir güç, sınıfsal çelişkilerin böyle yuvarlanamaz olduğu bir Türkiye'de Leninizm geçici bir kabus değildir.

Tarihsel rolümüze hepimiz sahip çıkalım. Partinin tüm sağlıklı güçleri, menşevizme karşı *örgütlü savaşa!*

28-29 Ocak 1983, TKP kurucusu onbeş yoldaşımızın Karadeniz'de katledilmelerinin 62. yıldönümüdür.

TKP "resmi" kanadının oportünist yöneticileri 30 Ocak Pazar günü Paris'te "15'leri Anma" adı altında bir toplantı düzenlediler. Fransa'daki *İşçinin Sesi* militanları olarak toplantıya gittik. Amacımız, TKP Eşgüdüm Komitesi'nin son bildirisini dağıtmak, *İşçinin Sesi*'nin son sayısını satmak, aynı zamanda toplantıya katılmaktı. Bildiri dağıtmaya başladıktan sonra bir gurup "görevli" bildiri dağıtamayacağımızı, dağıtırsak "fena olacağımızı" söyledi. Dinlemedik ve işimizi sürdüreceğimizi, kendilerinin de istediklerini yapmakta özgür olduklarını söyledik. Bu kararlı tutum karşısında "görevliler" tersyüz olup gittiler. Yayınlarımızı dağıttık. Oportünizmi sergileyen belgelerimizle menşevik yöneticilerin iğrenç tutumlarını kendi tabanları ve toplantıya katılan kitle önünde sergiledik.

Daha sonra "görevliler"

*İşçinin Sesi* militanlarının toplantıya giremeyeceğini söylediler. Nedenini sorduk. Bir "yönetici" bizi "sevmediklerini" söyledi! Biz, toplantıyı basma anlamına gelecek, içerdeki yoldaşlarımızla ve devrimcilerce yanlış yorumlanacak bir biçimde salona zorla girme yolunu, bunu yapacak güçte olduğumuz halde seçmedik. Menşeviklerin toplantıyı işçilerden ve komünistlerden kaçırın tutumunu protesto eden konuşmalar yaparak ve marşlar söyleyerek ayrıldık. Menşevik yöneticilerin bu olaydaki tutumları, *İşçinin Sesi*'nden bu denli korkmaları nedensiz değildir. Onlar, işçi sınıfımızın, komünistlerin tüm değerlerine, TKP'nin adına ve kurucu önderlerine utanmazca ihanet ediyorlar. Mustafa Suphiletin esas katili burjuva Kemal'e övgüler düzerek, faşist cuntayı Kemal'in ilkelerini çiğnemekle "eleştirerek", faşist cunta içindeki "faşist olma-

Komünist eğitim, sonu gelmeyecek bir kavgadır. Bu kitap asıl olarak, partinin *kollektif* eğitimi yönünde ileri doğru bir adım anlamı taşıyor.

EĞİTİM  
EL KİTABI

İsteme adresi: 29 Parkfield Street London, N1.  
fiyatı: £1.50

yan Kemalistlerden" medet umarak burjuva kuyrukçuluğu yapıyorlar. Ne çağrılarında, ne de anma toplantısında yaptıkları konuşmada burjuva Kemal'in adını bir kez bile ağızlarına almadılar. M.Suphileri "anarken" bile burjuvazi ile uzlaştılar!

Oportünist yöneticiler, burjuvazi ile uzlaştıklarını *biliyorlar* ve taban önünde soyutlanmaktan korktukları için böyle yapıyorlar. Yöneticilerin üstümüze sürdüğü, herşeyi "parti" için yaptıklarını sanan yoldaşların yaşadıkları ise yanlış ve haksız *bilinçsizce* savunmanın çaresizliğidir!

TKP oportünist yöneticilerinin bu olayda iyice yansıyan tekkeci tutumlarının önemli bir nedeni de parti içindeki sorun gelişmelerdir. Bugün, TKP içinde "resmi" yönetimin disiplinini reddeden çok sayıda yoldaş oportünizme başkaldırıyor. Yalnızca parti tabanında değil, Politik Büro'dan başlayarak her düzeyde birçok partili likidasyona karşı kesin tutum alıyor. Oportünist yönetim giderek yalnızlaşıyor.

TKP, türlü entrikalarla yönetimi ele geçirmiş Partizan kliğinin babasının malı değildir. Hangi eğilimde olursa olsun partimizin tüm üyelerinin, devrime gönül vermiş komünistlerin devrimci bir TKP yaratmak için aktif savaşmaları, oportünizme karşı 3 yıldır savaşılan komünistlerle haberleşme ve dayanışma içinde olmaları günün görevidir. Biz, tüm yoldaşlarla partimizin sorunlarını konuşmaktan, tartışmaktan yanayız. Bir avuç yöneticinin yarattığı yapay düşmanlık duvarlarını elbirliğiyle yıkalım! Oportünizmi yenmek için güçleri birleştirelim!

Yoldaşlar, komünistler! TKP'yi devrime hazırlama görevi omuzlarımızdadır. Bu bilinçle davranalım. TKP'ye, devrime sahip çıkalım. Partimizi elbirliğiyle yükseltelim. 5. Kongre'ye götürelim.

Yaşasın oportünizmden arınmış Türkiye Komünist Partisi!

*İşçinin Sesi, Fransa*



# Dün İzmir ayaklanması Yarın Anadolu ayaklanması

Emine Engin

Şubat ayı, İzmir ayaklanmasının üçüncü yıldönümüydü.

1980 yılının başlarında, Türkiye’de devrim karşı-devrim çatışması kritik bir dönemece yaklaşıyordu. Böyle bir ortamda, burjuvazi Tarih işçilerine karşı silahlı saldırıya geçti. Binlerce Tarih işçisi, çevre fabrikalardan işçiler, çevre semtlerden kadın, çocuk, tüm halk, bir hafta boyunca burjuvazinin silahlı güçleriyle barikat savaşı verdiler.

İzmir ayaklanması ülke çapında yayılabilir ve devrimin başarısıyla sonuçlanabilirdi. Olmadı. Genel olarak devrimin yenilgisine neden olan etkenler, yani oportünizm ve sosyal demokrasi, özel olarak İzmir’de de yenilgi getirdi. Yenile yenile yenmesini öğreneceğiz. İlerde devrim zafere ulaştığında, Lenin’in 1905 için söylediklerini, biz de 12 Eylül öncesi deneyimlerimiz için söyleyeceğiz. Bu deneyimler, bu şanlı ama geçici yenilgiye uğrayan sınıf savaşları olmasaydı, devrimi başaramazdık diyeceğiz.

Yenile yenile yenmesini öğrenmek, bazen çok dar değerlendiriliyor. Ya olayın askersel tutum yanlarına, ya da tek bir olaydan ayrıntı dersler çıkarmaya indirgeniyor. Gerçekte, yenmesini öğrenmek, hem açık sınıf savaşımının yürüdüğü o günlerde tüm sınıfların tutumlarına ilişkin genel sonuçlar çıkarmayı, hem de yenilgiden sonra neyin geldiğini anlamayı içeriyor.

Yenilgiden sonra Türkiye’nin başına gelenler, menşevikler istedikleri kadar cuntada gerçekteki kanat arayış hedef şartırtmaya çalışsınlar, tüm bilinçli işçilere çok önemli şeyler öğretti. Sınıf düşmanının acımasızlığı, reformların devrimci savaşımın bir yan ürünü olduğu ve ancak devrimle korunabileceği, burjuva parlamentariziminin kofluğu, hep, ancak yenilgi sonrasını da yaşayarak öğrenilecek şey-

lerdi. Faşizm, bir bakıma, yığınlar kapitalizmi çıplak, gerçek kimliğiyle tanıttı. Yenilmemek gerektiğini çok güzel öğretti. Geçmiş bu bakışla değerlendirmeliyiz.

Gerçekte İzmir ayaklanmasının değinilecek çok yönü vardır. Ayaklanma terimini duyunca tüyleri ürperenler vardır. Sonra, işçilerin kendi aralarındaki örgütlenmeleri çok öğretici yanlar taşıyordu. Biz bunlara değinmeyeceğiz. Türkiye’nin bütün sınıfları üç yıl önce bu sıralarda, İzmir’de her adımıyla kendini sergiliyordu. Buna değineceğiz.

Burjuvazinin en gerici kanadı, zaten işçilere silahlı güçlerle saldırıya geçmişti. En en sol kanadı ne yaptı? CHP’nin en sol kanadının en sol sözcülerinden Süleyman Genç aracılığıyla işçilere, savaştan emekçilere şu mesajı ilettiler: Peygamber olun, sınıfınızın sağ kanadı sizin bir yanınıza vuruyorsa, öteki yanınızı çevirin. Ankara’da CHP sayıtları baskı ve teröre karşı nutuklar atarken, İzmir’de Süleyman Genç halkı savaştan alıkoymaya çalıştı.

Burjuvazinin en solunun bile tutumu cunta geldikten sonra da ortadadır. Hem cunta öncesi olaylar, hem cunta sonrası gelişmeler burjuvazinin karşı devrimci rolünü fazlasıyla açık etmiştir. sosyal demokrasi aldatma kapasitesinden çok şey yitirmiştir.

Küçük burjuva devrimci hareketler, İzmir’de savaştılar. Ancak, İzmir ayaklanması, onlara ilişkin şu gerçeği ortaya çıkardı ki, proletarya hegemonyası bu hareketlerin devrime yararlı olabilmeleri için zorunlu koşuldur. Yoksa kaç yapayım derken göz karan özellikleri etkili olabilmektedir. Bunların bu durumları bugün de ortadadır. Aralarında günah çıkaranlar oldu ama pek çoğunun, proletarya hegemonyası olursa, faşizme karşı savaş yeteneği taşıdığı bugün de açıktır.

Küçük burjuva reformistlerine gelince. Bunlar İz-

mir’de savaştanların arasına katıldılar ama savaştanlar, yalnızca savaşı boğmaya yaradılar. Yığınların savaşımı açısından ortamın nesnel olarak hiç de gerekli kılmadığı bu çizgi, ancak gerçekten gerekli birşey aracılığıyla etki yayabilirdi, öyle de oldu. İşçi sınıfının partisine musallat oldu.

İzmir ayaklanırken, *TKP’nin Sesi*, “CHP yönetimi nerede” diye sözde “sergileme” yapıyordu. Bu “sergileme” devrim önüne sosyal demokrasinin engel olabilmesinde ana halkanın oportünizm olduğunu çok güzel sergiliyor.

Menşevikler, ayaklanma anında savaşımın yayılıp yayılmama kararını partiden sendikalara aktardılar. Bu yetmiyormuş gibi sendikaların da ters yönde karar alması için özel çaba harcadılar. Sınıf savaşımının genel kurmayı işçi sınıfını partisidir. Menşevikler genel kurmaylıktan çoktan istifa ettiler. İzmir ayaklanması istifa dilekçelerinden biridir.

İzmir ayaklanmasında ve genel olarak tüm devrimci pratiğin içinde genel kurmaylık işlevinden düpedüz istifa eden menşevizm, bugün hâlâ parti yönetiminden istifa etmemekte direnmiyor. Geçmişten ders çıkarıp, devrimci geleceği yakınlaştırmak için bugün güç toplayacaksa, geçmişten çıkan ana ders, bugün ana görev, geleceğin ana güvenesi, menşevizmin yeşil küfünü partiden kazımdır.

Bugün geçmişin hangi savaşından, hangi ayaklanmasından, hangi grevinden ders çıkarmaya kalkışırsak, önümüze koca bir ders çıkmaktadır: Bir kez proletarya savaşa çıktı mı, onun savaşta hegemonyasını hiçbir güç durduramamaktadır. Proletarya hegemonyası durdurulmaz bir akarsu olduğundan, büyük etkisi yalnızca yatağını değiştirerek, yanlış yatağa akıtarak engellenebilmektedir. Türkiye’de menşevizm eliyle yapılan bu olmuştur. Bu bir daha yinelenmeyecektir!

Menşevizmin partimizde yeşil küften başka birşey olmadığını, yalnızca devrimci durum değil faşizm koşulları belki daha da çok sergilemiştir. Faşizm koşullarında demagojiyle militanlığı bile terkeden menşevizm, artık cuntanın kanatları arasında sıkışıp kalmıştır. Bırakalım o, kanatlar arasında sıkışıp kalsın, biz partiyi inşa etmek zorundayız. Yönetime başkaldırmış tüm yoldaşlar bu sorumluluğu duymalıdır. Tüm bilinçli işçiler, partiyi gelecek savaşlara hazırlamalıdır.

Lenin’in Rusya için dediği bizim için de geçerlidir:

“Şimdi halkın savaşkan öncüsü olarak proletarya, örgütlenmesini güçlendirmeli, entellektüel oportünizmin tüm yeşil küfünü kazımalı ve (1905 devrimine — İS) benzer bir güçle ve inatçı çaba için güç toplamalıdır. Tarih ve geniş yığınların nesnel durumunun Rus devrimi önüne koyduğu görevler çözülmemiştir. Yeni bir ulusal siyasal bunalımın öğeleri kalkmamıştır tam tersine derinleşmiş ve genişlemiştir. Bu yeni bunalımın gelmesi, proletaryayı bir kez daha tüm halkın hareketinin başına getirecektir. İşçilerin Sosyal Demokrat (Komünist — İS) Partisi bu role hazırlıklı olmalıdır. 1905 ve sonrası yılların olaylarıyla verimi artan topraklar, on kat daha zengin bir hasat verecektir!” (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.13, s.130)

Tarihin Türkiye devrimi önüne koyduğu görevler de çözülmemiştir. Yeni bir devrimci durumun temeli kalkmamıştır, tam tersine derinleşiyor ve genişliyor. Yeni devrimci durum proletaryayı yine Kürt-Türk tüm halkımızın savaşımının başına getirecektir. Türkiye Komünist Partisi’ni bu role hazırlamalıyız. Biz bunu yaparsak, İzmir ayaklanmalarıyla, türlü barikat savaşları, mitingler, işgaller, grevlerle verimi artan Türkiye toprakları da, aynen Rusya gibi, on kat daha zengin bir hasat verecektir! İzmir ayaklanması, zengin hasatımız Anadolu devriminin bir küçük provasıydı! Yaşasın Anadolu ayaklanması!



Bütün ülkelerin  
proleterleri birleşin!Karkören hemü  
velatan yekbin!

## İŞÇİNİN SESİ

ÇEK - AL

Devrim ve  
sosyalizm için  
örgüt seferberliği!Yıl:10, Sayı:227  
28 Şubat 1983

# Federal Almanya'da Türkiyeli işçi r sorunu

## III

Meral Yılmaz

Tekelci sermaye, Almanya'da, süper kârlar elde edebilmek için II. Dünya Savaşı'ndan sonra yabancı işçi çalıştırmaya yöneldi. Tekelci sermaye bu süper kârlar temelinde kâr oranının düşme eğilimine karşı durmayı amaçlıyordu. Ayrıca, yabancı işçinin ucuz işgücünün yaratacağı rekabet yoluyla, ekonomik büyüme döneminde işgücüne artan talebin ücretleri yükseltmesine de kapıyı kapatmak istiyordu.

Diğer yandan süreç içinde rotasyon politikası rayından çıktı. Alman devletinin yabancı işçilere, özellikle Türkiyeli işçilere yaptığı harcamalar arttı. Bu olguya bakarak, Federal Almanya'da bundan sonra, hangi parti iktidara gelirse gelsin, yabancı işçi politikasının belirleyici özelliğinin, yabancı işçi nüfusunun bileşiminde, üretken olmayan aile bireylerinin oranını hızla düşürmek olacağını söyleyebiliriz.

Alman devletinin sözcüleri bu politika-ya yönelik önlem önerilerini bugünlerde peşpeşe sıralamaktadırlar. Ancak, bu önlemlerle çelişir gibi görünen entegrasyon politikası, yabancı işçilerden oluşan endüstri yedek ordusunu kullanarak ücretleri düşük tutmak istediklerini göstermektedir. Bu politika ayrıca, bu süper kâr kaynağını da tümünden kurutmak istemediklerini ortaya koyuyor. Entegrasyon politikası, özünde işçi sınıfını bölme politikasıdır. Alman işçilerin karşısına yabancı işçileri koyarak sınıfı zayıflatma, böylece tümünden daha fazla kâr elde edilebileceği politikasıdır.

Yabancı işçilerin Batı Avrupa'daki geleceğinin ne olacağı sorusu önemli bir soru olarak önümüzde duruyor. Çizelge

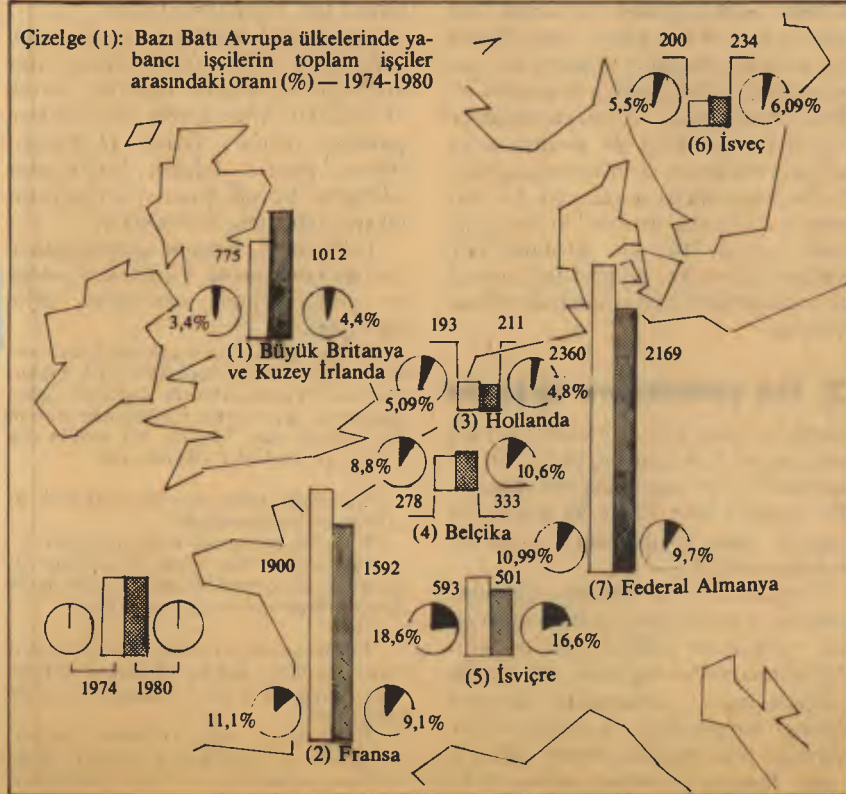
l'den de görebileceğimiz gibi, tüm Avrupa ülkelerinde yabancı işçi çalıştırma eğilimi son yıllarda önemli ölçüde durmuştur. En çok yabancı işçi ithal eden Almanya, Fransa ve İsviçre'de ise bu eğilim gerilemeye başlamıştır. Bu gelişmenin nedenlerini anlamaya çalışırken aklı ilk gelen, gelişmiş emperyalist ülkelerde derinleşen ve yığınsal işten çıkarmalara, zorunlu kısa çalışmaya yol açan ekonomik bunalımın, yabancı işçi çalıştırma eğilimini de geriletmekte olduğudur. Ancak, bu saptama kendi içinde doğru olmakla birlikte, tek başına iyi bilinen bir olguyu yinelemekten öteye gidemiyor. Emperyalist ülkelerin yabancı işçileri, ekonominin hızla büyüdüğü, genişlediği bir dönemde çağırdığını düşünürsek, bu ülkelerdeki ekonomik büyüme durduğu için artık yabancı işgücüne daha az gereksinim duyduklarını söyleyebiliriz. Ancak, bu noktaya kadar söylediklerimizle sorunun özünü yakalamak olanaklı değildir.

Emperyalist-kapitalist sistem, çelişkili, bunalımlı yapısına karşın, üretim güçlerini sürekli geliştirmektedir. Sistemin bu iki özelliği de kapitalist ekonominin işleyişinin doğal sonucudur. Bu nedenle kapitalizm durmadan yeni görüntülere bürünmekte, kendini durmadan yenilemektedir. Bunalımını da, üretimin geliştirilmesini de her seferinde bir üst düzeyde yineleyerek bugünlere gelmiştir. Ancak, bu kör gidişin içinde, her adımda komünizme biraz daha yaklaşmaktadır.

Dolayısıyla, gelişmiş emperyalist ülkelerdeki yabancı işçi çalıştırma eğiliminde görülen gerilemeyi yalnızca ekonomik bunalımla açıklamak, sorunun özüne inmeden noktayı koymak anlamına gelir. Sorunun özünden yakalanabilmesi, bunalımın nereden kaynaklandığı, yabancı işçi çalıştırma eğiliminin yerine hangi yeni eğilimin geldiği sorularını yanıtlayabilmekle olanaklıdır. Konuya böyle bir açıyla yaklaşmadığı sürece, işçi sınıfı siyaseti kapitalist gelişmenin "haksızlıklarına" karşı çıkmaktan öteye gidemez.

Böylece, Batı Avrupa'daki yabancı işçilerin geleceği sorunu, doğrudan

Çizelge (1): Bazı Batı Avrupa ülkelerinde yabancı işçilerin toplam işçiler arasındaki oranı (%) — 1974-1980



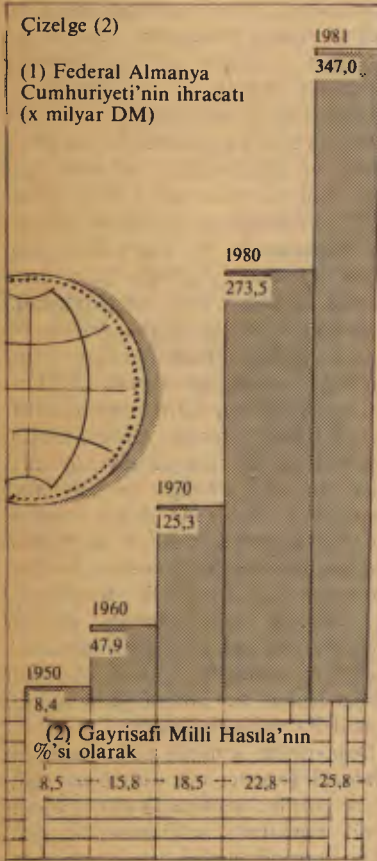


doğruya, emperyalist tekeli sermayenin gösterdiği son gelişmelerle yabancı işgücü arasındaki ilişki sorunu oluyor.

Son yirmi yılda, Federal Almanya'daki bazı ekonomik gelişmelere kısaca bakarsak, şaşırtıcı başarıların kazanıldığı üç alan görürüz. Bunlardan birincisi ihracatın büyümesi, ikincisi dış yatırımların artması, üçüncüsü de emek üretkenliğinin artmasıdır.

## 1. İhracatın büyümesi

Bugün Almanya'da endüstride çalışan her üç işçiden biri doğrudan ihracat için üretim yapıyor. Bugün Federal Almanya dünyada ABD'den sonra en büyük ihracatı gerçekleştiren ülkedir. İhracat için üretilen mal ve hizmetler gayri safi milli hasılanın dörtte birinden fazlasını oluşturuyor. Ama işin en çarpıcı yanı, Çizelge 2'de de gördüğümüz gibi, bu kapasiteye yalnızca 20 yıl içinde ulaşılmış olmasıdır.



Almanya'nın tüm ihracatının yüzde 60'ından fazlası Siemens, AEG, Volkswagen, Daimler-Benz, Hoechst, Bayer, BASF, Ruhrkohle AG, Thyssen, Mannesmann, Bosch vb. büyük Alman tekellerinin en yoğun olduğu makine mühendisliği, elektrik, elektronik, motorlu taşıtlar, kimyasal maddeler, demir ve çelik endüstrisi alanlarında gerçekleştirilmektedir. Bu büyük tekellerin her birinde 100 binden, yalnızca Siemens'te

300 binden fazla işçi çalışıyor. Toplam ihracatın çok büyük bir bölümü Avrupa ülkelerine, üçte birinden biraz fazlası da az ve orta gelişmiş kapitalist ülkelerle sosyalist ülkelere yapılmaktadır.

Çağımızda mal ihracı, artık, emperyalizmi karakterize eden sermaye ihracının bir türüdür. Sermaye birikimi büyüdükçe, iç pazarın doyuma ulaştığı (ya da efektif talebin sınırlandığı) koşullarda pazar arama, genişleme dürtüsü artacaktır. Sermaye, yüksek birikim oranını yalnızca ihracat yoluyla koruyabilir. Ama büyük tekellerin egemenliği ele geçirme çabalarının sürdüğü dünya pazarlarındaki yarışma çok büyüktür. Tekellerin ihracatında süper kârlar ürünlerin değerinin üstünde satılmasıyla ortaya çıkar. Dolayısıyla her tekel daha fazla kâr edebilmek için mallarının fiyatlarını diğer fiyatlarla oranla düşük tutmak, bunun için de maliyetleri düşürmeye çalışmak durumundadır.

Bu en başta otomasyon ve üretimin rasyonalizasyonu yoluyla emeğin üretkenliğini artırarak gerçekleştirilmektedir. Sonra da ücretleri düşük tutarak. En fazla yabancı işçi kullanan sektörlerin en güçlü ihracat sektörleri olması rastlantı değildir.

Almanya'da ihracat kapasitesinin büyümesine diğer ülkelere açtığı kredilerin büyümesi eşlik etmiştir. Kredi alıcıyı, satıcıya bağımlı kılmaktadır. Bu, ihracatı güvenlik altına almanın ve sağlamlaştırmanın bir yoludur. Emperyalist ülkelerin, örneğin Türkiye gibi orta ve az gelişmiş ülkelere "yardım" adı altında açmış olduğu kredilerin ana amacı, krediyi alan ülkeyi veren ülkenin ekonomisine bağımlı kılmaktır. Böylece sömürünün süregenleşmesi garanti altına alınmış oluyor. Özel sektör kredileri de, devlet kredileri de krediyi veren ülkenin mallarının satın alınması içindir. Lenin, emperyalist sermayenin bu yöntemine "öküzün derisini iki kez yüzmek" diyor. Bir kez kredinin faizi yoluyla, ikinci kez rekabet tehlikesinin dışında durarak tekel fiyatları dayatmak yoluyla.

## 2. Dış yatırımların artması

Malların ihracı yoluyla beslenen yüksek sermaye birikim oranı büyük bir "artık" sermaye ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu sermaye ülke içinde ya çok sınırlı yatırım alanı bulabilmekte, ya da hiç bulamamaktadır.

Sermayenin yurt dışında doğrudan yatırımı, yani üretime yatırımı emperyalist sermayenin akışında bir halkadır. Mal ihracı, malın değerinin yurt dışında gerçekleşmesini sağlamakta, sermaye yatırımı ise genişletilmiş yeniden üretim sürecini ülke sınırları dışına taşımaktadır. İhracat kârlarının gittikçe daha

büyük bir bölümü dış yatırımlara ayrılmaktadır. 1970-76 yılları arasında Almanya'nın dış yatırımı iki misli artmış, yalnızca doğrudan yatırımlarının tutarı 42 milyar Mark'a ulaşmıştır.

## 3. Emek üretkenliğinin artması

Otomasyonun yaygınlaşması üretimin sürekli rasyonalizasyonu sonucu, 1978 yılında, 1960'dakine kıyasla iki kez daha fazla mal ve hizmet, 5'te 1 oranında daha az emek kullanılarak üretilmiştir. Bu uluslararası tekellerin dünya çapındaki rekabetlerinin sonucu olmuştur. Malları diğer tekellerden daha ucuza mâl edip, daha fazla kâr edebilmek için maliyetler sürekli azaltılmaktadır. Ama bunun sonucu Alman tekellerinin ülke içine yaptıkları yatırımların giderek daha büyük bölümü üretimin rasyonalizasyonuna ayrılmaktadır. Üretimin genişletilmesi yerine yoğunlaştırılması için yatırım yapılmaktadır. Sermayenin, üretimin genişletilmesi için kullanımı giderek daha çok ülke dışında gerçekleştirilmektedir. Özellikle geniş ucuz işgücü kaynakları ile orta ve az gelişmiş ülkeler emperyalist ülkelere çok daha avantajlı olanaklar açmaktadır.

Mal ve sermaye ihracı yoluyla elde edilen kârların büyük bölümü, önceleri, ülke içinde üretimin artırılması ve yatırımlar için kullanılmaktaydı. Emperyalizmin bu yeni eğilimine göre, ülke dışında elde edilen "artık" sermaye, üretimin ülke dışında daha da genişletilmesi için kullanılmaktadır.

Emperyalist tekeli sermayenin bu hareketinin diğer sonucu emperyalist ülkelerde ekonomik bunalım olarak ortaya çıktı. Artan işsizlik, zorunlu kısa çalışma, kapasite fazlası ve bunları izleyen iflaslar dalgası. Emperyalist tekellerin büyük başarısı emperyalist ülkeleri bunalıma sokmaktadır.

TKP'nin 62. kuruluş yıldönümünde yaptığı konuşmada Yürükoğlu yoldaş bu yeni eğilimin sonuçlarını şöyle anlatıyor:

"Emperyalist ülkelerin pek çok dalda üretimi geriliyor. Yani, ürettikleri mal miktarı azalıyor. Pek çok sektörde kapasite fazlası görülüyor. Yine pek çok işkolunda zorunlu kısa çalışma var. Ve yine her tarafta çok yaygın, yığınsal işten çıkarma var.

(...)  
"Bu yığınsal işten çıkarmalara özellikle iki gelişme neden olmaktadır:

"Birincisi, otomasyon hızla genişliyor.  
"İkincisi ve tüm emperyalist ülkelerde gerçekten çok önemli bir ortak özellik olarak üretim süreçleri rasyonalize ediliyor.

(...)  
"En önemli emperyalist ülkelerde emperyalist tekeller, kendi ülkelerine yatırım yapmıyorlar, ya da giderek azalan bir oranda yapıyorlar. ...

"Buna birşey daha eklemek gerekir. Yaptıkları iç yatırımların giderek artan bölümü rasyonalizasyon için harcanıyor.



Demek ki, bir kere yatırımlar duruyor, geriliyor. Yapıldığı kadarının da, artan bir miktarı, varolan işletmeleri rasyonalize etmede kullanılıyor. Bu gelişmelerin hepsi işsizliğe çıkıyor.

"Buna karşılık emperyalist ülkelerin dış yatırımları, düzenli olarak artıyor.

(...)  
"İşsizlik, üretim daralması, zorunlu kısa işgünü, yığınsal işten çıkarmalar, ama tüm bunlar emperyalist ülkelerin durumunu anlatıyor, emperyalist *tekellerin* değil! Emperyalist *tekellerin* ise kârları hızla artıyor, dış yatırımları, üretim kapasiteleri ve işgücü kullanımları artıyor. Özellikle az gelişmiş ülkelere yaptıkları yatırımlar artıyor. Lenin'in *Emperyalizm* kitabında söylediği en çıplak biçimde görülüyor. Sermayenin tek güdüsü vardır: kâr. Ne "allahı" ne "kitabı", ne "vatani", kâr güdüsünden başka hiçbir şeyi yoktur." (R.Yürükoğlu, *Durum ve Görevlerimiz* 1983, s.15-16)

Büyüyen bunalımın ekonomik ve siyasal olarak tehdit ettiği emperyalist devletlerin, sermayenin kaçışını yavaşlatmak için güçlerinin yettiği herşeyi yaptığını anlatan Yürükoğlu yoldaş, bunun devletin parasal bunalımını daha da derinleştirdiğini gösteriyor.

"... endüstriyel yer değiştirme tehdidi karşısında, şirketler ülkelerden kaçmasın diye yeni vergiler getirilemiyor.

"Ülke içinde yatırımları teşvik etmek, böylece toplumsal patlamaları, bunalımları önlemek için, emperyalist devletler, şirketlere yeni vergiler getirmeye bir yana, her türlü kolaylığı sağlamak için çırpınıyor.... Her yönden, şirketlere yeni olanaklar açıyor. Karşılıksız yardımlar, faizsiz krediler vergi indirimleri vs. tanıyor. Tüm ülkelerde aynı şekilde *gerçek ücretlerin* düşmesi için elinden geleni yapıyor." (agy, s.17-18)

Yabancı işçiler sorunu açısından özellikle son noktanın büyük önemi vardır. Alman devleti ekonomik bunalım *nedeniyle* yabancı işçilerin entegrasyonunun gerekli olduğunu söylemektedir. Entegrasyonun gerekliliğinin bu nedene bağlanması gariptir. Çünkü aynı devletin sözcüleri, bugünkü ekonomik bunalımın özünü işgücü fazlasının oluşturduğunu söylemektedirler. Öyleyse devlet, neden yabancı işçilerin durumunu tam anlamıyla kurumsallaştırmak için düzenlemeler yapmak istemektedir. Bu çelişkili tutumun nedenlerini kısmen açıklamıştık. Doğaldır ki bunalımın nedeni işgücü fazlası vb. değildir. İşsizlik yalnızca bunalımın bir sonucudur. Gerçek neden emperyalist tekeli sermayenin üretimi genişletmek için "kendini" ülkesine giderek daha az yatırım yapmak istemesidir.

Devletin, kendine yük olmaya başlamış yabancı işçinin entegrasyonunu önermesinin nedeni, kendi emperyalist sermayesini ülkeye çekebilmek için, yabancı işçiyi yem olarak kullanmak istemesidir. Bir anlamda, kendi tekeli sermayesine, yüksek oranda sömürebileceği ucuz işgücü garantisi vermektedir. 2. ve 3. kuşak işçiler arasında vasıflı yabancı işçi yetiştirme amacı da aynı

planın bir parçasıdır. Yabancı işçinin ucuz işgücünün yaratacağı rekabete, işçi sınıfının tümünü denetim altında tutmak, vasıflı işçiler de dahil, işgücü pazarında tüm ücretleri düşürmek amaçlanmaktadır. Entegrasyon sorunu ancak bu temele oturtulduğu zaman anlam kazanır. Ve entegrasyon politikasına, şövenizme ve sübjektivizme düşmeden, ancak bu temelde karşı çıkılabilir.

Ama emperyalist devletlerin alacağı önlemler emperyalizmin yeni eğilimini, çok daha büyük yığınlar halinde ucuz işgücü bulabileceği alanlara yönelmesini engelleyemez. Savaş sonrası Avrupa'da emperyalist tekeli sermayenin bu kaynaklara yönelmesinin özellikle Almanya için zorlukları vardı. Yabancı işçi getirerek bir anlamda "dağ, peygamber" getirilmiş oldu. Şimdi koşullar değişti, peygamber dağa gitmektedir. İşin trajik yanı, emperyalist ülkelerde iş bulma olanaklarının daralmasına yabancı işçilerin kendi emekleri de alet edilmiştir. Bu yeni gelişme, uluslararası işçi sınıfı için tehlikelerle birlikte, büyük olanakları da birlikte getirmektedir.

Lenin, 1913'te kaleme aldığı "Kaptalizm ve İşçi Göçü" adlı bir yazısında, dünya proletaryası açısından çağdaş işçi göçünün değerlendirilmesinin çerçevesini çizmektedir:

"Kaptalizm özel bir uluslararası göç biçimini ortaya çıkarmıştır. Büyük ölçüde makina kullanarak ve geri ülkeleri dünya pazarının dışına iterek hızla gelişen sanayi ülkeleri, ülkelerinde ücretleri ortalama ücretlerin üstüne çıkararak geri ülkelerden işçi çekmektedirler.

"Yüzbinlerce işçi böylece, yüzbinlerce fersah yol gitmektedir. İleri kaptalizm bunları güçlü bir biçimde yörlüncesine çekmekte, yaşadıkları ücre köşelerden çıkarmakta onları dünya tarihsel hareketin parçası yapmakta ve onları güçlü, birleşmiş uluslararası fabrika sahipleri ile karşı karşıya getirmektedir.

"Hiç kuşkusuz yalnızca aşırı yoksulluk halkları ana yurtlarını terketmeye zorlamakta ve kaptalistler yabancı işçileri en utanmaz bir biçimde sömürmektedirler. Fakat, yalnızca gericiiler ulusların bu yeni göçünün ilerici önemine gözlerini kapayabilir. Kaptalizmin boyunduruğundan kurtuluş kaptalizmin daha da gelişmesi ve bunun üstüne oturan bir sınıf savaşı olmaksızın olanaklı değildir. Ve kaptalizm işte bu savaşın içine tüm dünyanın işçi yığınlarını çekmekte, Amerika, Almanya ve benzerlerindeki büyük fabrikalarda ve madenlerde işçileri birleştirerek sınırlarını, ve önyargılarını parçalamaktadır." (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce baskı, c.19, s.454)

Lenin, çağdaş işçi göçünün ilerici önemini vurgulamaktadır. İlerici oluşunun nedeni, bu göç, dünya proletaryasının, özellikle de ileri kaptalist ülkeler ile az ve orta gelişmiş kaptalist ülkeler proletaryasının birliğinin pratik koşullarını yaratmaktadır.

Ne yazık ki Federal Almanya'da ve diğer Avrupa ülkelerinde yabancı işçiler sorununun en çok bu yönü gözardı

edilmektedir. Gözardı edilmesinin en önemli nedeni, işçi sınıfı arasındaki ayrılıkların kaynağının doğru bir biçimde saptanmamasıdır. Bazı örneklerle bakalım:

*Devrimci İşçi* gazetesi şöyle bir değerlendirme yapıyor:

"Çalışma ve üretim ilişkilerinin bir devamı olarak ve aynı zamanda onların ötesinde sosyal, kültürel ve siyasi konularda tüm haklardan yoksun olmaları nedeniyle yabancı işçiler *azınlıktır*." (*Devrimci İşçi*, 11.9.1982, abç).

*Devrimci İşçi*, yabancı işçilerin bir "azınlık" olduğunu söylüyor. Ancak nasıl bir azınlık olduğunu söylemiyor. Yabancı işçilerin ulusal bir azınlık oluşturduğunu söyleyememektedir, çünkü o zaman tüm yabancı işçiler arasında ortak bir yön kalmamaktadır. Yine de aşağıdaki alıntıdan da görüleceği gibi, bu değerlendirme kültürel ve ulusal özelliklere büyük önem vermektedir:

"...ne de bu değerleri yok sayan, gözardı eden muğlak bir 'entegrasyon', sorunun çözümü değildir. Çözüm, belirlediğimiz gibi, *ulusal olan ne varsa... tüm değer ve yargılara sahip çıkılarak devrimci bir içerikle yorumlanması ile mümkündür*. Bu da yabancılar sorunun bir "azınlıklar" sorunu olarak ele alınması demektir. Bu faşizme karşı mücadelede en önemli tesbitlerden bir tanesidir." (*Devrimci İşçi*, Şubat 1980, abç)

Bu tesbitin faşizme karşı mücadelede nasıl yararlı olacağı sorusunu bir yana bırakalım. "Tesbit"nin kendisi yanlış. Ayrıca son derece tehlikeli sonuçlara varabilir. Birincisi, ileri Türkiyeli işçiler açısından ulusal değerlerimizin birçoğu hiç sahip çıkılacak değerler değildir. Bu öyle bir anlayıştır ki, pratikteki bazı uzantıları açısından burjuva ulusçuluğunun bile gerisine düşecektir. İkincisi, ulusal değerlerin hangisine sahip çıkacaktır, hangisi reddedilecektir? Sahip çıkacağımız değerler sadece halk oyunları ve türkülerimiz midir? Yoksa bayrak, vb. de bunun içinde midir? Üçüncüsü, kültürel ayrılıkları öne çıkararak, yabancı işçilerin sömürüsüne ve işçi sınıfı arasındaki ayrılıklara karşı nasıl bir savaşım verilecektir? Türkiyeli devrimci işçiler böyle ulusal değerleri bir kenara koymuş, yerine devrimci geleneklerine dayanan kendi savaşımalarıyla yarattıkları bir kültürü koymaktadırlar. *Devrimci İşçi*'de getirilen anlayış, Türkiye işçi sınıfının yurt dışında çalışan kesimini bu devrimci gelenekle yoğrulmuş değer ve yargılardan, kültürden alıkoymaktadır.

Bu yanlışın en önemli yanı Almanya'daki yerli ve yabancı işçiler arasındaki ayrılıkların özünü, sosyopsikolojik, kültürel düzeyde görüyor olmasıdır. Çok daha geri, ağır ve zorba bir baskı dururken, neden sürekli "kültürel baskılar"ın üstünde durul-



maktadır.

*Devrimci İşçi'nin* getirdiği çözüm hiçbir şeyi çözmez. Böbrek taşı-nın ağrısına aspirin öneren yalnızca *Devrimci İşçi* değildir.

"Biliyoruz Alman yurttaşları ileri bir toplumun insanlarıdır. Üstelik öğrenim düzeyleri, uzmanlıkları da üstün. İş veriyorlar, yoksul ülkelerin insanlarına. Borç para veriyorlar Türk Hükümetine. Markın değeri de yüksek, tıpkı Almanların Türklerden yüksek oldukları gibi! Bunlar doğru. Ancak hoşgörülü olmak da büyüklüğün şanıdır! Düşünmeli ki bu horlanan insanlar, efendilerinin el sürmeyeceği en pis, en zor işlerde çalışmaktadırlar, hem de ucuz ücretlerle." (*Demokrat Türkiye*, Ağustos 82, "Alman Ocağı"ndan alıntı)

Bütün ağır-kesicilerde olduğu gibi, burada da hastalığı iletmenin tehlikesi yatmaktadır. Yukarıdaki alıntıda getirilen "aşağılık kompleksi" psikolojisinin en küçük bir provokasyonla bile son derece tehlikeli, saldırgan bir şövenizme dönüşebileceğini görmek hiç de zor değildir.

*Serxwebun* da ana halkayı kültürel, sosyo-psikolojik düzeyde görmektedir, aynı hatayı yapmaktadır. Ancak burada getirilen değerlendirme dünya işçi sınıfının birliği için savaşın zorunluluğuna işaret etmekte olduğu için yukarıdakilerden, bir bütün olarak daha doğru bir değerlendirmedir.

"...Bunlarla birlikte, acı ama gerçek olan bir durum daha var ki, o da şudur: Kürdistan ve Türkiye emekçi yığınları geldikleri geri toplumsal yapıdan dolayı, kültürel, sosyal, düşünce ve davranışlar itibarıyla, Avrupa toplumsal yapısı ile uyum sağlamadıklarından, proletaryasıyla da sıkı birlik ve dayanışma içine girememektedirler.

"Aşında kültürlü Avrupa proletaryasına, kendi emperyalist burjuvazisinin pençesi altındaki geri ülkelerin emekçi yığınlarına, enternasyonalist bir ruhla güçlü bir sınıf bilinci kazandırmak için tarihsel fırsat doğmuştur. Ama bu siyasal ve tarihsel görevini yerine getirmeye, kendisine ulaşan emperyalist burjuva ruh engel olmaktadır.

(...)  
"Bütün bu engellere rağmen, Avrupa proletaryası ile Avrupa'da çalışan diğer ülkelerin proleter yığınlarının kendi burjuvalarına karşı birleşmelerinin şartları her geçen gün daha da olgunlaşmakta, burjuvaların, proleterlerin önüne koyduğu engelleri ortadan kaldırmanın imkanları artmaktadır..." (*Serxwebun*, Şubat 1982)

Kürt ilericiler yabancı işçiler konusunda genellikle çok daha sağlıklı bir tutum alabilmektedirler. Doğaldır ki bunda hem ulusal baskının hem de küçük-burjuva ulusçuluğunun uzun ve acı tarihsel deneyimlerle yaşanmış olması büyük bir rol oynamaktadır.

Elbette, Alman ve Türkiyeli işçiler arasında önemli kültürel ayrılıklar vardır ve bu ayrılıklar işçilerin günlük hayatında bazı çelişkilerin doğmasının kaynağıdır. Yanlış olan bu ayrılıkları Alman, Türkiyeli ve diğer yabancı işçiler arasında birliğin gerçekleşmesini engel-

leyen ana etken olarak görmektedir.

Uzun yıllardır, yabancı işçilerin savaşımı "yabancı düşmanlığına karşı" kampanyalar yoluyla örgütlenmiştir. Fakat bugüne dek hiçbir önemli sonuç elde edilememiştir. "Yabancı düşmanlığına karşı" belgisi yabancı işçiler sorununun subjektif bir değerlendirmesinden kaynaklanmaktadır. İçerik olarak o kadar bulanıktır ki, herkes bu belgeye sahip çıkabilmektedir. Türkiyeli faşistler ve Alman burjuvazisi de buna katılabilir. Bu belge iyi bir belge değildir. İşçinin bilincinden düşmanın kim olduğunu gizlemektedir. Eğer, kullanılacaksa, "yabancı işçi düşmanlığına karşı" denmesi daha doğru olacaktır.

Derin bir yanlış ise, Alman ve yabancı işçiler arasında hiçbir gerçek ayrılığın olmadığı, varolan anlaşmazlıkların ve çelişkilerin tümünün yalnızca burjuvazinin oyunları sonucunda ortaya çıktığını savunun anlayıştır. Bu anlayışa göre Alman burjuvazisi televizyonda, basın-da ve benzeri yollarla ırkçı bir propaganda yürütmese, yerli ve yabancı işçiler aralarında hiçbir sorun doğmadan "halkların kardeşliği ve dayanışması" çerçevesinde gül gibi yanyana yaşayıp gidecektir. Doğaldır ki hem Alman, hem Türk burjuvazisinin yürüttüğü propaganda varolan ayrılıkları keskinleştirmede büyük önem taşımaktadır. Fakat hiçbir burjuva propaganda nesnel koşulları olmadan, uyuşmazlıkları ve çelişkileri havadan yaratamaz. Yaratamaz ama varolan çelişkileri ve ayrılıkları kendi çıkarlarına uygun bir biçimde çarpıtarak çekiştirerek yansıtır.

Yerli ve yabancı işçiler arasındaki çelişkiler nereden kaynaklanmaktadır?

1. Yabancı işçiler işgücü pazarına ucuz işgücü olarak çıkmaktadır. En kötü çalışma koşullarında çalışmaya, en yüksek sömürü oranını sağlayacak koşullarda çalışmaya hazırdırlar. Bunlar emperyalist sermayenin yabancı işçilere dayattığı koşullardır. Ancak, Alman işçisi yüksek ücretler, kısa çalışma saatleri ve genel olarak Alman toplumunun verdiği tarihsel-toplumsal aşamaya uygun istemler için savaşım verirken, yabancı işçiler yukarıda sayılan nitelikleriyle yerli ve yabancı işçiler arasında çelişkilerin doğmasına neden olmaktadır. Saydığımız nedenler Federal Almanya ve diğer Avrupa ülkelerinde çalışan Türkiyeli emekçilerin yürüteceği savaşımın içeriği açısından son derece önemlidir. Çelişkiler nasıl nesnel koşullardan kaynaklanıyorsa, savaşım da aynı şekilde nesnel koşullara dayanarak somut hedeflere yöneltilmelidir. Yabancı işçilerin savaşımı eşit ücret, eşit çalışma koşulları, fabrika komitelerinde eşit temsil hakkı ve yurttaşlık hakları gibi somut istemler çerçevesinde örgütlenmelidir. Siyasal belgiler ağırlıklı

olarak bu istemler temelinde belirlenmeli, muğlak "düşmanlık" kavramlarından arınmalıdır.

Alman proletaryasının bu istemler için yürütülen savaşımı aktif ve kararlı bir biçimde desteklemesi, bu istemlerin gerçekleşmesi için elinden geleni yapması kendi sınıf çıkarları açısından son derece önemlidir. Yabancı işçilerin eşit haklar savaşımı Alman işçi sınıfının elini "kendi" burjuvazisine karşı güçlendirecektir, toplumun yüksek gelişme düzeyine uygun istemler için yürüttüğü savaşım kolaylaşacaktır.

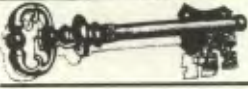
2. Yerli ve yabancı işçiler arasındaki çelişkilerin diğer en önemli nedeni de şimdiye kadar hiç ele almadığımız bir konudur. Bu Alman işçi sınıfının oldukça yaygın bir kesiminin emperyalist tekeli sermaye açısından "satın alınmış" olduğu gerçeği ile bağlıdır. Marx, Engels ve Lenin çoğu yerde bu gerçeğin işçi sınıfı arasındaki ayrılığın en önemli kaynağı olduğunu söylüyorlar. İşçi sınıfının bir kesimi emperyalist süper kârların masasından düşen kırıntılarla beslenmektedir. İşçi sınıfı arasında ayrıcalık bir kesim oluşmaktadır. Bu, "burjuvalaşmış proletarya", işçi aristokrasisi kesimidir. Bu kesim kendi çıkarlarını, burjuvazinin çıkarlarıyla özdeş tuttuğu için, işçi sınıfı arasında yükselen oportünizm ve sınıf uzlaşmacılığının en önemli kaynağını oluşturmaktadır. Bu kesimlerin etkisine karşı durmak, nerede başını gösterirse burjuva özünü sergilemek, özellikle yabancı işçilere yönelik emperyalist ruha karşı savaşımı yükseltmek, Alman proletaryasının en ileri kesimlerinin görevidir. Bu görev, yukarıda sözünü ettiğimiz emperyalist tekeli sermayenin gelişmesindeki yeni eğilimlerin gittikçe belirginleşmesiyle birlikte, tarihsel bir önem kazanmaktadır.

Lenin'in sözünü ettiği koşullar, emperyalist gelişmenin yeni eğilimleri temelinde, ulusal sınırların dışına taşarak uluslararası çapta yeniden üretilmektedir. Emperyalist tekeli sermaye, uluslararası işbölümünü kendi işleyişi içinde yeniden örgütledikçe, bütün dünya işçilerinin birbirine olan bağımlılığının ağı daha da sıklaşacaktır. Bir ülkedeki emek sermaye ilişkisinin diğer ülkelerdeki emek-sermaye ilişkisi üzerindeki etkisi gittikçe daha dolaysız ve açık bir biçimde gerçekleşecektir.

Kendi ayrıcalık konumu nedeniyle tüm dünya işçilerinin gerçek enternasyonalist birliğini sağlama sorumluluğunun yükü büyük ağırlığıyla emperyalist ülkelerin işçi sınıfının omuzlarındadır. Bu sorumluluk ne denli iyi yerine getirilebilirse, dünya devriminin zaferi de o kadar yakınlaşacaktır.

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!  
Yaşasın dünya devrimi!





## Legal ve illegal çalışmanın birleştirilmesi üstüne

Burjuva diktatörlüğünün işleyiş biçimini düzenleyen burjuva yasaları ve diğer üstyapı kurumları önünde komünistlerin ideolojisi ve eylemlerinin içeriği her zaman illegaldir.

Toplumdaki birey ve grupların öznel istemlerinden bağımsız oluşan bu nesnel çerçeve komünistlerin, yığınları götürmek istedikleri illegal hedefler için değerlendirecekleri legal olanakların çerçevesidir. Komünist yığın çalışmasının sanat olan bir yüzü de illegal özü, bu "legal olanakların damarlarından daha geniş yığınlara indirimektir."

Bolşeviklerin bu sanatı geliştirmede başlarından geçen bir deneyimi Lenin'den okuyalım:

"Genel kurmayı — önderleri — en derin gizlilikle örtülemeyi zorunlu kılan legal ve illegal çalışmadaki hızlı değişimler bazan çok tehlikeli sonuçlar doğurdu. Bunların en kötüsü, 1912'de ajan provokatör Malinovski'nin Bolşevik Merkez Komiteye girişi oldu. Malinovski en iyi ve en sadık çok sayıda yoldaşımıza ihanet ederek ağır hapis cezalarına çarptırılmalarına yol açtı. Bir çoğunun ölümünü çabuklaştırdı. Ama legal ve illegal çalışma arasında doğru kurulan denge sonucu daha fazla zarar veremedi. Malinovski, parti MK üyesi ve Duma sayılabili olarak, güvenimizi kazanmak için, legal günlük gazete kurmada bize yardım etmek zorunda kaldı. Bu gazete çarlık koşullarında bile menşevik oportünizmine karşı savaşılabiliyor ve Bolşevizmin temel ilkelerini üstü örtülü bir biçimde yayabiliyordu. Malinovski, bir yandan çok sayıda değerli bolşeviki ağır hapis cezasına ve ölüme yollarken, öte yandan legal basın aracılığıyla binlerce yeni bolşevigin eğitimine yardım etmek durumuna zorlanıyordu. Gerici sendikalarda devrimci çalışmanın nasıl yürütüleceğini öğrenme göreviyle karşı karşıya olan Alman yoldaşlar (İngiliz, Amerikan, Fransız ve İtalyan yoldaşlar da) bu anlattığım olay üzerinde ciddiyle düşünürlere çok iyi olur.

"En ilerileri de dahil olmak üzere pek çok ülkede burjuvazi, hiç kuşkusuz, komünist partilerine ajan provokatör yolluyor ve böyle yapmayı sürdürmektedir. Legal ve illegal çalışmayı ustaca birleştirmek, bu tehlikeyle savaşmanın yollarından biridir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar, İngilizce basım*, c.31, s.45-46)

Lenin'in üzerinde ciddiyetle düşünülmesini salık verdiği noktalardan bir kaçının altını çizmekte yarar var:

a. Genel kurmay en derin gizlilikte tutulmalıdır.

b. Legal ve illegal çalışma arasında kurulacak doğru denge, burjuvazinin partiye sızdırmaya çalıştığı polis ajanlarına karşı savaşmanın yollarından biridir.

c. Legal basın aracılığıyla, genellersek, her çeşit legal olanaktan yararlanarak, üstü örtülülüğün sınırlılığı içinde bile olsa yığınlara parti siyasetini ulaştırmak olanaklıdır.

Bu son nokta bize, II. Konferans kararlarımızda yer alan şu fikri hatırlatıyor:

"Yığınlara ulaşmada en küçük legal olanaktan yararlanmak için, çalışmalarımızda, propagandamızın özünü bozmayacak *allegorik bir dil* geliştirmeliyiz" (abç) (TKP II. *Leninciler Konferans Kararları*, s.92)

Lenin'in, Kuusinen ve Koenen'e yazdığı mektuplarda, onların Komintern'in 3. Kongresi için hazırlamakta oldukları "Komünist partilerinin örgütsel eylemleri, çalışmalarının içerik ve yöntemleri üzerine tezler"e yardımcı olduğunu görüyoruz. Bu mektupların birinde, Lenin, yukarıdaki sözlerinin son paragrafındaki fikri yineliyor, ama, dikkat edelim, yeni birşey daha söylüyor:

"Burjuvazi illegal örgütlere ajan provokatörler sokmak isteyecektir. Buna karşı aralıksız savaşılmalıdır. *Legal* ve illegal çalışmanın ustaca birleştirilmesi, uzun süre *legal* çalışmada görevlendirerek (illegal çalışmaya uygunluğun) tahkik edilmesi bu konuda özellikle salık verilecek savaşım yöntemidir" (Lenin, c.42, s.319)

Legal çalışmada deneyerek illegal çalışmaya hazırlama fikri, bizim özgül koşullarımıza uyarlanarak *Örgüt Seferberliği* duyurusunda şöyle dile getirilmiştir:

"Üyelige hazırlık okulu demek olan... İMG'lerin... disiplin ve merkezietçiliğe uyma açılarının

dan somut verimleri yakından izlenecektir... İMG'ler özellikle yığın çalışmasında görevlendirilmelidir." (İşçinin Sesi, sayı:214-215)

Legal ve illegal çalışmayı ustaca birleştirme sorunu, kendini çoğu kez, legal olanakların kullanımındaki vurgu farklılıklarında ortaya koyar. Bunlardan birincisini, Lenin'in önde gelen *ekonomist* (daha sonra menşevik) A. Yakubova'ya yazdığı bir mektuptan inceleyelim:

"Mektubunda belirgin bir biçimde iki eğilim görüyorum. Birinci eğilim, haklı olarak, ekonomik savaşım vermenin, işçilerin legal derneklerini kullanmayı bilmenin ve işçilerin günlük yaşamsal gereksinimlerine çok çeşitli biçimlerde yanıt vermenin' gerekliliğini vurguluyor. Bütün bunlar haklı ve doğrudur. Devrimcilerin 'legal derneklere karşı olduğunu', böylece 'topluma arkalarını döndüklerini' filan düşünüyorsan yanlışlıyorsun. Devrimciler de ekonomik savaşımın, günlük yaşamsal gereksinimleri yanıtlamanın, legal dernekleri kullanmayı öğrenmenin gerekliliğini kabul ediyorlar. Devrimciler hiçbir zaman ve hiçbir yerde topluma arkayı dönmeyi *önermediler*. Tam tersine, toplumsal harekette *başı çekmek* Sosyal Demokrasi'nin (Komünizmin—İ.S.) öncülüğünde bütün demokrat unsurları birleştirmek, Sosyal Demokrasi (Komünizm—İ.S.) için canalcı önem taşır. Bununla birlikte, legal derneklerin ve saf ekonomik örgütlerin, işçi hareketini Sosyal Demokrasi'den (Komünizmden — İ.S.), devrimci siyasal savaşım *dan ayırmayıp*, tam tersine *mümkün olduğu kadar yakın ve ayrılmazca bağlanmasına* dikkat etmek zorunluluktur. Fakat senin mektubunda bu eğilim de var. (Zararlı ve benim görüşüme göre; tamamen gerici bir eğilim.) Öyle bir eğilim ki, işçi hareketini devrimci siyasal savaştan koparıyor, siyasal görevleri atıp, 'siyasal savaş' kavramının yerine 'legal haklar için savaşım' kavramını koyuyor." (Lenin, c.43, s.47-48)

Görüldüğü gibi, Lenin, legal olanakların kullanılması gerekliliğinde Yakubova'yla aynı fikirdedir. Lenin'in Yakubova'da eleştirdiği, legal derneklere legalist bir anlayışla çalışma üslubudur. Yani, yalnızca legalde kalıp bu çalışmayı illegal hedeflere bağlamamaktır.

Legal olanaklara ilişkin ikinci vurgu farklılığı, Bolşeviklerin zaferinin başdöndürücü coşkusu Avrupa işçi hareketini sardığı dönemlerde yetişen genç komünistlerden geliyor. Bu eğilimin sözcükleri, yığınların içinde bulundukları legal çerçevelerle, komünistlerin onları götürmek istedikleri illegal hedefler arasındaki çelişkiyi çözmede işin kolayına kaçıyorlar. Oportünizme duydukları haklı nefreti gerekçe göstererek sosyal-demokrat ve oportünist yönetimlerin egemen olduğu milyonlarca üyeli işçi örgütlerine sırtlarını dönüyorlar. Bu örgütlere alternatif olarak, *kendi illegal görüşlerine daha yakın* ama bu yüzden de ufakık sendikalar kuruyorlar.

Öyle sendikalar ki, Lenin'in aktardığına göre, "Sovyet sistemini ve diktatörlüğünü kabul etmek" üyelik için *yeterli (!)* koşuldur." (Lenin, c.31, s.54) Lenin bu sendikaları, "yapay işçi örgütü" olarak adlandırıyor. (Lenin, c.31, s.52) İçinde bulundukları engin legal olanaklara burun kıvrınlara Lenin, bu yaptığınız "yetersiz gelişmiş ya da geri kalmış yığınları, gerici liderlerin, burjuva ajanlarının ellerine teslim etmektedir" diyor. (Lenin, c.31, s.53)

Lenin, daha sonra Bolşeviklerin yığınlara ulaşabilmek için, sarı sendikalardan öte, olanak olarak nelerden yararlandıklarını örnekliyor. Bu örnekte, komünist cefakârlığın çarpıcı bir anlatımını da buluyoruz:

"Çarlık zamanında 1905'e kadar hiçbir 'legal olanağımız' yoktu. Ama gizli polis ajanı Zubatof devrimcileri tuzağa düşürmek için Kara-Yüz işçiler topluluğu ve işçi dernekleri örgütlediği zaman partimiz üyelerini bu topluluk ve derneklere yollamıştık. (Onlardan birini, Babuşkin yoldaşı hatırlıyorum. St. Petersburg'un önde gelen işçilerindendi. 1906'da Çarın generallerinin emriyle vuruldu.) Bu yoldaşlarımız oralarda yığınlarla bağ kurdular, ajitasyonlarını sürdürdüler ve işçileri Zubatof ajanlarının etkisinden sıyırmayı başardılar." (Lenin, c.31, s.55)



## YARARLIYI GÜZEL YAPABİLMEK

Okurlarımızın gazetemizdeki çizimleri ile yakından tanıdığı S.Erek yoldaşın yapıtlarının bir bölümü *İşçinin Sesi* tarafından kitap olarak yayınlandı.

**“Yaşadıkça”**  
adlı kitaba  
editörümüz  
R.Yürükoğlu  
yoldaşın  
yazmış olduğu  
önsözü  
yayın ediyoruz.

Genel olarak her sınıflı toplumda sanatçının işi zordur. Ya yaratıcılığını, üretkenliğini egemen sınıfların sofrasına katık edecek, iyi yiyecek, iyi yaşayan palyaço olacak, ya da acı çekecek, itişlenecektir. Hatta tarafını tuttuklarıncaya bile. Tarihini bağınaz, barbar, çaresiz hayaletinden bir türlü kurtulamamış Türkiye’de bu daha da böyledir. Cuntanın koyduğu sansüre ne gerek var. Uzun tarihsel yaşamın buruk deneyleri sansürlü sanatın, sanatçının içine yerleştirmiş. Son yıllarda yaşanan keskin sınıf savaşımı, doğruya, haklıya (bu arada sanata da) uzanan yığınların desteği bile bu gerçeği orta-

dan silemedi. Tarihin biçimlendirdiği kalımların yok-olabilmesi uzun zaman ve bilinçli çaba istiyor.

Yurdumuzda özellikle son yirmi yıldır hava bir açıyor, bir bozuyor. Açtığı da beklenen, özlenen güneşli hava değildir ama savaşıma bağlı olarak açtığında emekten-güzelden yana herkesin yanına biraz renk geliyor. Yaratıcı çabalar yoğunlaşıyor. Sanatın her dalı şöyle bir silkiniyor, daha geniş çevreye açılıyor. Gerçekten yetenekli, pırıl pırıl ozanlar, yazarlar, ressam, besteciler, halk konuşmacıları, proleter siyasetçileri, örgütçüler, tek sözcükle yaratıcılar öne fırlıyor. Ardından hava bozduğunda, bunların çoğu yitip gidiyor. Kimi korkudan, kimi dayanıksızlıktan, kimi rahat yaşamaya, kimi “mevki”ye acıkmaktan, kimi umutsuzluktan. Havanın bozduğu dönemlerde egemen güçler tüm yaratıcıların üstüne bir yanda terör, bir yanda vaatlerle çöküyor. Bu süreçte, gelecektekilerden yana o pırıl pırıl umutların bir çoğu ne yazık ki ya “tarafsızlaşıyor”, ya karanlığın yanına geçiyor. Tabii, bunların arasında Dostoyevski gibi, karanlığın yanına geçtikten sonra bile büyüklüğünü koruyabilen dehalar da çıkıyor. Ama haksız, geriye, yanlış kalıcı güzellikte sunabilmek zor zanaat olduğundan, Tanzimat döneminin pek çok sanatçısı gibi, ya da daha yakın bir ad, Atilla İlhan gibi, yaşarken fosilleşiyorlar.

Bu gün ülkemizde hava yine bozdu. Türkiye’yi faşist-terörist bir generaller çetesi yönetiyor. Ozanlık, “atam-sen kalk da ben yatam”a, ressamlık boy boy “gözlerine bakılmaz” Ata tablolarına, Ata halılarına, Ata tabaklarına zorlanıyor. Yine pek çok yetenek yok olup gidecek.

Son on yılın yoğun çarpışmaları, sanatın her dalından siyasetçiye, örgütçüye, ajitatöre dek geniş bir yaratıcılar kadrosu yaratmıştı. Bunlar şimdi sınavdadır. Aşağılanma, horlanma, eziyet, belki en



yakınlarınca yadsınma, ihanet. Öte yanda, pişmanlara çeşitli olanaklar. Bunlar gündelik oldu. Ne var ki, bu kadro da, Türkiye’nin bugüne dek görmediği bir kadrodur. Türkiye, tarihinin hiçbir döneminde, bu kuşağın eline verdiği güzel yarınları yaratma olanaklarına sahip olmadı. Toplumsal gelişmenin göbeğine oturmuş koskoca bir proletarya. Komünizme gönül vermiş binlerce öncü işçi. 1960’lardan bu yana yükselen sınıf savaşımının zengin deneyimi. Geniş bir çağdaş halkçı-aydın gücü. Sosyalizmin dünyada durmaksızın ilerleyen etkisi. Ülkenin çılgın gidişine son vermek, Sosyalist Türkiye’yi kurmak, sanatçısıyla - örgütçüsüyle, tüm çalışanıyla bu kuşağın boynunun borcudur.

S. Erek işte bu savaşkan kuşağın genç bir üyesidir. Asıl mesleği heykeltraşlık olan ve devrimci kavgada daha bu genç yaşında başına çok iş gelen Erek Yoldaş’ı devrimci hareket *İşçinin Sesi*’ndeki çizimleriyle yakından tanıyor. Önümüzdeki yıllar içinde en geniş çevreler yoldaşı ve sanatını tanıyacak ve değerlendirecektir.

Böyle iddialı konuşabilmek, yoldaşın dağlardaki pınarlar gibi gürül gürül akan yeteneğini bilmekten değildir. Dünyada, hele burjuvazinin yanında yetenekli çok insan var. Ya da kuyruklu yıldız gibi parlayıp sönen yetenekler çok. Kalıcı bir yaratıcı olabilmek,

yeteneğin yanı sıra bazı şeyler daha istiyor. Çalışkanlık ve öğrenme tutkusu. İnatçılık. Yaptığı işe karşı sorumluluk ve alçakgönüllülük. Ezen-ezileni seçen bir toplumsal anlayış. İnsan sevgisi. Bu özellikler Erek Yoldaş’da fazlasıyla var.

Pekçok ukala entelektüel Erek Yoldaş’ın çalışmalarını “tarafçı”, “siyasal eğilimli” bulacaklardır. Evet, eğilimlidir. Bu yönüyle özellikle gurur duyuyoruz. Eğilimi, sömürülenlerin kurtulması yönündedir. Yaşamın hiçbir alanı siyasetin, yani sınıf kavgasının dışında değildir. Sanatın da hiçbir dalı siyasetin dışında değildir, olamaz. Yoldaşımızın sanatı taraftıdır, yararlıdan yanadır. Bizler için sanat, *yararlıyı güzel yapma* ustalığıdır.

Bizler dayatmacı, sansürcü değiliz. “Doğrusunu biz yapıyoruz, yanlışla yaşam hakkı tanımıyoruz” diyenlerden, yasa-kıyılardan değiliz. Bugün değiliz, yarın iktidar olunca yine olmayacağız. Her yanlışla halkın önünde o alanın araçlarıyla çarpışacağız.

Eski uyutucu romantizme, yeni dejenere burjuva “okul”larına da, sanatı yararlılık adına pedagoji düzeyine indiren çirkinliğe, vulgarlığa da karşıyız. Bunlarla, inandığımız yolun güzel örneklerini vererek savaşacağız. Düşüncemizi dağıtmadan kendi yolumuzda yürümemiz, zararlıyla da, çirkinle de kavgamız anlamına gelecek. İşte Erek Yoldaş’ın elinizdeki kitabını bu yolda ileri bir adım olarak değerlendiriyoruz.

Yararlıyı güzel yapabilmek, yani insan ruhunun başarılı bir işçisi olabilmek, ancak *gerçek yaşam*a iki ayakla sağlam basmakla olabilir. Bu, seyirciyi, okuyucuyu, dinleyiciyi gerçek yaşamın koşullarından koparıp varolmayan yaşantıların, varolmayan “kahramanlar”ın hayal dünyasına çeken eski çeşit romantizmden kopuş demektir. Üzüntüsüyle, sevinciyle insan, toplumun ürünüdür, toplu-



## DENEYİM



## ALİŞVERİŞİ

mun parçasıdır. Bunun dışın-  
da bir gerçeklik yoktur. Aris-  
to'nun *Siyaset* adlı yapıtında  
dediği gibi, "toplumun dışın-  
daki insan ya allahdır, ya  
canavardır". Öte yanda, ne  
Erek Yoldaş'ın fırçası, ne  
bizim sanat anlayışımız ro-  
mantizmde düşman değildir.  
Ancak, bizim için varolan,  
yeni çeşit romantizmdir, *dev-  
rimci romantizmdir*. Devrimci  
romantizm, sanat anlayışımız  
olan *sosyalist gerçekçiliğin*  
zorunlu-ayrılmaz bir parçası-  
dır.

Sanatın binlerce yıl içinde  
biriktirdiği bilgiye, tekniğe,  
vardığı sonuçlara iyice ege-  
men olmadan da insan ruhu-  
nun başarılı bir işçisi oluna-  
maz. Proletarya, her alanda  
olduğu gibi sanat alanında da  
insanlık tarihinin biriktirdiği  
hazinenin tek mirasçısıdır. Bu  
hazineyi özenle çalışmak,  
eleştirerek bir yaşayışla değer-  
lendirmek, sömürücü sınıflar-  
ın çıkarlarını simgeleyen  
yanlarını ayıklayarak daha  
da zenginleştirmek proletarya  
sanatçısının görevidir. Bu ha-  
zine, "feodal" ya da "burju-  
va" diyerek bir yana itildi mi,  
ya "proletkült" saçmalığına,  
ya da bürokrat-memur vaaz-  
larına, kaba, bıkırtıcı propa-  
gandaya varılır. Sanat, hiçbir  
basitlemeye sokulmaması ge-  
reken yaratıcılıktır. Genel  
olarak (*o da en genel olarak ve  
son çözümlemede*) çalışan in-  
sandan, doyumlu-haklı güzel  
bir dünyadan yanallık dışında  
bir çerçeveye sokulmamalıdır.

S.Erek, sanatın çağdaş bo-  
yutlarını içermiş, ülkemizin  
yarıncı egemen sanat anlayı-  
şının bugünkü habercilerin-  
den proleter bir sanatçıdır.  
Sosyalist gerçekçiliğin ilkeleri  
üstüne aklievvelik ederek res-  
sama resim yapabilmesi, oza-  
na şiir yazabilmesi, müziyene  
beste yapabilmesi için bir dizi  
kural dayatmaya çalışanlar!  
Erek'in tabloları, işte sosyalist  
gerçekçilik!

Yoldaşımızın yapıtlarının  
bir bölümünü kitap olarak  
sunmakla haklı bir sevinç  
duyuyoruz.

24.7.1982  
R.Yürükoğlu

Değerli yoldaşlar,  
Bugünlerde sanırız yine ola-  
ğanüstü bir gelişme var. Öyle  
ki kimi zaman insanın, cunta-  
nın dün gelmiş, genel temiz-  
liğe de bugün başlamış oldu-  
ğuna inanması geliyor.

Duyduklarımız, yalnız bi-  
zim bulunduğumuz yerde,  
öğrenciler arasında "son ka-  
lanları" temizlemek ve geride  
kalanları yıldırma için mi,  
yoksa Türkiye'de genel olarak  
büyük bir toplama hareketi  
mi var, bilemiyoruz.

Geçtiğimiz hafta, iki öğ-  
rencinin başına gelenler bir  
gelişmeyi yansıtıyor. Öğrenci-  
lerden biri geçen yıl, okulda,  
beş kişi arasındaydı. Bir süre  
işkencede kendisine olay ka-  
bul ettirilmek istenmiş ancak  
bir sonuç alamayınca, iki ay  
sonra serbest bırakılmışlardı.  
İlk mahkemede de beraat  
etmişti. Okulu bitirmesine üç  
ay kalmıştı. Başarı durumu  
genel ortalamasının çok çok  
üzerindeydi. Bitirme sınavla-  
rının başladığı gün bu öğren-  
ciyi bölüm başkanı çağır-  
mış ve Sıkıyönetim Komutanı'nın  
özel imzası ile gönderilen  
kâğıdı göstererek, okuldan  
atıldığını söylemiş. Bir daha,  
kesinlikle, herhangi bir yük-  
sek öğrenim kurumuna gi-  
remeyeceğini, sınava katıla-  
mayacağını bildirmiş. Öğren-  
ciyi daha sonra, iki ay süreyle,  
şehir sınırları dışına çıkarmış-  
lar. Gerekçeleri, "hakkında  
toplanan istihbarata dayanı-  
larak, örgütsel ilişkilerini sür-  
dürüyor olması"ymış. Oysa,

bırakın örgütsel ilişki sürdür-  
meyi, okulu bitirebilmek için  
uyumaya bile zor zaman  
buluyordu.

İkinci olay da şöyle: Çok  
önceleri bitmiş bir davayla  
ilgili olarak, bir ihbar üzerine,  
üç kişiyi tutuklayıp götürü-  
yorlar. Bir süre işkence yap-  
tıktan sonra bırakıyorlar.

Bugünlerde, bu tür, nere-  
den geldiği belli olmayan  
ihbarlara dayanarak yapılan

sahip çıkıyorlar. Dernekte de-  
ğişik siyasal görüşlerden dev-  
rimciler, demokratlar çalışı-  
yor. Bu kez aramıza Almanlar  
da katıldı ve aralarından üç  
kişi yönetime seçildi.

Bu çevrede çalışan Türki-  
yelilerin yüzde 90'ı Kürt  
emekçilerden oluşuyor. Sözde  
Kürt ulusunun ayrılma hak-  
kını, ayrı devlet kurma hak-  
kını savunan birçok küçük  
burjuva devrimcisi, günlük  
somut eyleme gelince hiç de  
tutarlı davranmıyor. Bunun  
örneklerini genel kurulda da  
gördük.

Komünistler Kürt ulusu-  
nun ayrı devlet kurma hakkı-

tutuklamalar çok fazla. Bun-  
ların önemli bir bölümü, daha  
önceki dönemden farklı ola-  
rak, gerçekten siyasal ilişkilere-  
ni, çalışmalarını sürdüren  
insanlar değil. Özel yaşamın  
içinde erimiş, geçmişte ve  
bugün yalnız demokrat ola-  
rak kalmış insanlar. Hergün  
çok sayıda ihbar, işkenceye  
alınma, okuldan ya da işten  
atılma olayı duyuyoruz.

Bu gelişmelerin yanı sıra,  
14 profesörün işine son veril-  
di. Bu atılanların önemli bir  
bölümü sanırız gerçekten zor  
yetiştirilecek bilim adamları.  
Çoğunun siyasal tutumu iyi  
bir demokrat olmanın ötesine  
geçmiyor.

Ayrıca, günlük yaşamda,  
baskı kurumlarının tam ola-  
rak yerleşmesi kendini çok  
açık göstermeye başladı. Tra-  
fik polislerinin tutumu, kesil-  
en cezaların haksızlığı, *Cum-  
huriyet* gazetesinin kapatıl-  
ması ve taşınmasının suç  
sayılması, sürekli yapılan  
kimlik kontrolleri hemen gö-  
ze çarpan örnekler.

Bazı kişilerin sandığının  
tersine durum daha da gergin-  
leşiyor, tedirginlik artıyor.  
Baskı, sıkıntı her an yaşanı-  
yor. Büyük bir potansiyel  
oluşma yolunda.

Bizler bu sıkıntıların yan-  
nında, umudu ve dönüşüm  
sürecini *İşçinin Sesi* ile payla-  
şmanın mutluluğunu yaşıyo-  
ruz.

Gelecek güzel günleri bir-  
likte kuracağız.

*Direniş, Ankara*

## Ulusal sorunda komünist tutum

Değerli yoldaşlar,  
6 Şubat'da Bergisch Gladbach  
Türkiyeli İşçi Kültür Dayanış-  
ma Birliği'nin 4. Olağan  
Kongresi yapıldı. Kongreye  
dernek üyesi olarak bizler de  
katıldık.

İşçiler, emekçiler derneği

nın kayıtsız şartsız savunucularıdır. Ancak bunu teorik olarak söylemekle yetinmezler. Bunu günlük siyasal çalışmadaki tutum ve eylemleriyle de gösterirler.

Biz komünistler, küçük burjuva oportünist anlayışlarla, ezen ve ezilen ulus şovenizmiyle savaşaçağız.

Biz Bergisch Gladbach *İşçinin Sesi* sempatanları olarak Türk ve Kürt halklarının kurtuluşunun tek yolunun proletaryanın öncülüğünde faşist cuntayı devrimle yıkmak olduğuna inanıyoruz.

*Kızılbayrak İMG,  
Bergisch Gladbach*



Örgüt seferberliğinden daha profesyonel, daha yüksek verimle çalışan bir örgüt olarak çıkmak için canla başla uğraşyoruz.

Tüm yoldaşlar aldığımız görevleri her zaman olduğundan daha verimli bir biçimde yerine getirmeye çalışıyoruz.

Yürükoğlu yoldaşımız 10 Eylül 1982 konuşmasında örgüt çalışmalarımızı değerlendirirken şöyle diyordu:

"Yetişkin kadro darlığı ... Yapılması zorunlu işler, işbölümünün kapsayabileceği sınırları aşılıyor, darmadağın ediyor." (R. Yürükoğlu, *Durum ve Görevlerimiz* 1983, s. 106)

Bu sorunu tam olarak çözmiyor olsa bile hafifletmenin yolu olarak şöyle bir çözümleme getiriyordu:

"Yukarıda sözünü ettiğim çelişkiyi bugünkü olanaklarımızla tam çözmek belki olmaz ama hafifletmenin yolu vardır. O da, yönetim kadrolarının her düzeyde yönetim ve çalışma biçimlerini daha modernleştirmeleri. Böylece yine geldik geçen yıl söylediğimiz *amatörce, artizanca çalışmanın yaygınlığına*. Sürüyor.

"Size Lenin'den bir alıntı okuyacağım. Lenin aşağıdaki alıntıyı devlette çalışan yoldaşları için yazmış. Parti için de geçerlidir.

"Komünistlerimizin gerçek yöneticilik görevlerine ilişkin anlayışları hâlâ yetersizdir: Kendilerini tüketip hiçbirşeye başedemeyerek, yirmi iş üstlenip hiçbirini bitiremeyerek, 'herşeyi kendileri' yapmaya çalışmamalıdır. Onlarca, yüzlerce yardımcının çalışmasını denetlemeli, çalışmalarını aşağıdan, yani gerçek yığınlar tarafından denetlenmesini sağlamalıdır." (Lenin, c.32, s.363, *The Tax in Kind*) (agy, s.108)

Örgüt seferberliği, yoğun çalışmayı içerdiğine göre, bu çelişkiyi hafifletmeye gereksinimin de yoğun olduğu bir dönemdir. Geneliyle yönetici kadrolar için önerilenler, partinin her düzeydeki kadrosuna sorumluluklar yüklemektedir.

Yoğun görevlerin üstesinden "yaptığının en iyisini yapan" bir örgüt olarak gelebilmek için görev anlayışımızı profesyonelleştirmenin yaşamsal bir önemi olmaktadır.

Aksaklıklar, eksiklikler çoğu kez görevin yapıp yapılmamasından değil, nasıl yapıldığından çıkıyor. Görevler



## GÖREV ANLAYIŞIMIZ

Metin Yener

iyisiyle, kötüsüyle yerine getiriliyor. Ancak yönetici yoldaşın görevi en ince ayrıntısına değin planlamasını, uygulanmasına yardım etmesini, denetlemesini, dahası sonunda kendisinin yapmasını gerektirecek denli artizanca yaşamlarla yapılıyor. Bu tür çalışmanın simgesi olan "ben bana söyleneni yaparım", "nasıl olsa yönetici yoldaş düşünmüştür" sözlerini sık sık ya söylemiş, ya da söylendiğini duymuşuzdur. Çoğu kez büyük bir içtenlikle söylenmiş olan bu sözler tam da eksik olan, örgüt seferberliğinin ivmesiyle düzeltmek zorunda olduğumuz bir yanımızı anlatıyor.

Bu yanlış anlayış, görevin sınırlarını aşmamaktaki disiplinle görevi derinlemesine geliştirmek için insiyatifi birbirinin karşısına koymaktan kaynaklanıyor.

"Söyleneni yapmak" anlayışı, düzgün çalışan her örgüt için doğru bir anlayıştır. Bu anlayış verilen görevi o görevin sınırları içinde yapmayı anlatır. Görevin sınırları ne denli dar veya geniş olursa olsun bu sınırları genişletmek için uğraşmadan, başkalarının sırtına yıkmadan, yöneticiyi atlamadan görevi yapmak gerektiğini anlatır. Merkezi disiplin anlayışımızın bir parçasıdır.

En geniş insiyatifle görev yapmak ise bunların hiçbirisi ile çelişmez. Aksine tüm bunlarla birlikte uygulandığı zaman

## DENEYİM ALIŞVERİŞİ

doğrudur. Profesyonel anlayışın bir parçasıdır.

Örneğin sınırları çok dar bir görevi ele alalım. Bir yoldaşa yöneticisi "şu paketi al, şu noktaya götür" diyor ve ekliyor: "çok acil orada olmanı gerekiyor, arabayla gidersen hızlı olabilir." Yoldaş paketi alıyor, arabaya atladığı gibi gazlayıp gidiyor. Paket ulaşacağı yere biraz geç varıyor. Yoldaş paketin neden geç kaldığı sorulunca "trafikte sıkışıp kaldım" diyor. Trenle gitmenin daha hızlı olabileceği söylenince "bana trenle git denmedi" diyor.

Yoldaş bu durumda disiplinli davranmış, görevin sınırlarını aşmamış ama göreve yeterince insiyatifli yanaşmadığından, harcadığı tüm çabaya karşın görevini yapamamıştır.

Ancak bunun karşısında geniş insiyatifle yanaşıyorum diyerek görevin sınırlarını genişletmek, şu veya bu şekilde yöneticisini atlamak, görev başkalarını örgütlemeyi içermediği halde başkalarını da göreve katmak disiplinsizliktir. Sonuçta görev başarıyla sonuçlanmış olabilir. Ancak disiplin anlayışımızda yeri olmayan bir yaşamla gerçekleştirdiği için yanlıştır. İleride daha önemli görevleri gerçekleştirememenin nedeni olacak bir anlayışla yapılmıştır.

Göreve yeterince insiyatifli, yeterince sorumlulukla yanaşılmayınca işlerin yürümesi için yönetici yoldaş devreye girmek zorunda kalmaktadır. Yönetici yoldaşın, Yürükoğlu yoldaşımızın söylediği "işlerin altında boğulmasını" getirmektedir.

Her gün yöneticisini görebilen bir yoldaşı düşünün. En geniş insiyatifle yaşamak bir yana, bir de "nasıl olsa başkası düşünür" anlayışıyla göreve yanaştı mı en küçük sorun bile yönetici yoldaşın omuzlarına yıkılmaya başlamış demektir. Yoldaşın yaptığı belki tembellik olmamaktadır. Ancak görevin, sadece iş yapmayı değil, bu işi nasıl yapacağını düşünmeyi de içerdiğini anlarsak, bunun tersini

yapmak düşünce tembelliği olmaktadır. Üstelik yalnızca görevini tam yapmamakla kalmayıp, görevin bir kısmını devretmek olmaktadır.

Görevi neden yapıyoruz? Komünist bilincimizde bu görevin yapılmasının gerekliliğini, zorunluluğunu duyduğumuz için mi? Yoksa görev olarak verildiği için mi? Yanıtı belli, çok temel bir soru gibi geliyor. Ancak göreve yanaşırken, değişik işleyişler bazen bunun bilincimizden çıkmasını unutmamızı getiriyor. Oysa görevin başında durup şunu bir an düşüsek doğru anlayışın geriye kalan yönleri bunu doğal olarak izleyecektir. Örneğin yayın satma görevi verildi. Bunu yalnızca verilmiş bir görev olarak değil, komünist partisinin yayın dağıtımının komünist partisi işleyişindeki önemli yerinin bilinci ile en iyi şekilde yapmaya çalışırsak, o zaman komünist partisinin profesyonel kadrosu olabiliriz.

Bu anlayışla göreve yanaşınca yaptığımız işte uzmanlaşmak, bunun için de baştan sona sorumluluk alma anlayışları birbirini izlemektedir.

"Nasıl olsa yönetici yoldaşlar düşünür" düşüncesi bir anlamıyla da sorumsuzluktur. Alınan görevi en iyi şekilde yapmaya çalışmamak, genellikle partinin, özeliyle görevin bize yüklediği sorumlulukları başkasının sırtına yıkmak demektir.

Görevi yaparken karşılaştığımız sorunları çözebilmek, olanaklardan önce, ne denli sorumlu yaşadığımızla bağlıdır. Görevin yapılmasının gerekliliği sorumluluğunu içinde duyan bir yoldaş, sorunları çözmek için olanaklarını da kendisi yaratacaktır. Ancak böyle bir sorumlulukla bütünleşmiş bir insiyatif, görevlerde uzmanlaşmamızı sağlar.

Verilen işi nasıl olursa olsun yapmak değil, en iyi şekilde yapmak. Komünistlerin görev anlayışı böyle olmak zorundadır.

Örgüt seferberliğinden, bu anlayışla donanmış, daha profesyonel çalışan komünistler olarak çıkacağız.



## Deneyim birikimi bize yol gösteriyor



Değerli yoldaşlar, Geçmişte içinde bulunduğum örgütsel çalışmalar konusunda deneyimlerimi yararlı olur düşüncesiyle aktarmak istiyorum.

Partimiz menşevik yönetimin elinde çürümeye başlamadan önce uyguladığımız bir yöntem vardı. Her toplantıda, "çevreyle ilişkiler" gündem maddesi yapılırdı.

Bu gündem maddesine çok önem verirdik. Çalışmalar denetlenirken ilk sorulan sorulardan biri, çevremizde kaç insan olduğu ve ilişkilerimizin durumuydu. Bu yöntemle, tüm yoldaşlar, sürekli hangi gerekçeyle, nasıl ilişkili kurarız diye kafa yormaya zorlanırdık.

Uygulamaya çalıştığımız ikinci birşey, ilişki kurmak istediğimiz insanla buluştuğumuzda mutlaka kafamızda hazır bir gündemle gitmekti. Böylece söyleşi herhangi bir yönde değil, olabildiği kadar bizim gitmesini istediğimiz yönde giderdi.

Doğaldır ki ilişki içinde olduğumuz sempatanların tümünü örgütleyemedik. Ama onlarla ilişkileri sürdürmeye büyük özen gösterirdik. Arada sıcak bir bağ, pasif işlerde bile olsa bu insanların bir yolla örgüte katkısı olmasını sağlardı.

Sempatanlarla toplu olarak bir araya gelebilmek, konuşmak, dostluğumuzu ilerletmek için örneğin bir doğumgünü bile değerlendirirdik. Siyasal olarak hiçbir sonuç vermemiş çabalardan bile geriye, bizi, dürüst insanlar olarak tanıması olmak kalırdı.

Örgütlenme çalışmasında menşevizm kendini, insanlarla

ilişkiye önem vermek, ancak örgütlenen insanların bilincini yükseltmemek biçiminde

Bizim örgütümüz menşevizme karşı yoğun bir ideolojik savaşım temelinde biçimlenmeye başladı. Eğitimi başa aldık. Ancak çoğumuzda bir süre bilincinde olmadığımız bir tutum gelişmeye başlamıştı. Gazetemizi, kitaplarımızı okuyunca tatmin oluyorduk. Ardından, gazetemin ideolojisi bu kadar doğru olduktan sonra bu gazeteyi hangi bilinçli insana versen gerisi kendiliğinden gelir diye bir duyguya kapılıyorduk. Bizler için açık olan birşeyin gazeteyi verdiğimiz insan için açık olmayabileceğini unutuyorduk.

İdeolojiye, eğitime önem veriyorduk. Bu olumlu birşeydi. Günün görevleri bunun daha da fazlasını gerektiriyordu.

Hareketimizin gelişmesinin getirdiği bu özü, yöntemli bir örgüt çalışmasının içine oturtamadığımız anlarda, örgütlülük deneyimi az yoldaşların çalışmasında bir yanlış vurgu ortaya çıkıyordu. Yoldaşlar, kendilerini tatmin edecek tartışma yapabileceklerini düşündükleri insanların peşinden koşuyordu. İşçinin somut sorunlarını konuşacaklarına, sorunların kaynağını sergileyeceklerine başlıyorlardı öğretmen havasıyla birşeyler öğretmeye. Dostluk kurma, bağ kurma unutuluyordu.

Örgüt seferberliği, çalışmamızda aksayan bu yönleri bize çok iyi hatırlattı. Eski deney birikimini de değerlendirerek yöremizde yığın bağlarını geliştirmeye çalışıyoruz.

Z.Baylan  
Münih

## DENEYİM ALIŞVERİŞİ

### Yeni İMG'ler örgütümüzü güçlendiriyor

#### Cenevre'de İMG

Değerli yoldaşlar, Bizler Cenevre'deki anti-faşistler olarak "Kızıl" adlı bir İMG kurduk.

Türkiye'de kapitalizmin bunalımı biz işçiler için açlık, işkence ve idam. Burjuvazi bunalımı tersinden çözmek için faşizmi azgınca uyguluyor. Bunalımı da, burjuvaziyi de devrimle yok edeceğiz. Ülkemizde tüm dünya işçi sınıfının çıkarına olan sosyalizmi kuracağız. İMG'yi oluşturmamızın amacı kendimizi bugünden bu savaşıma yetiştirmektir.

Gurubumuzda programımızı şöyle hazırladık:

1. Haftada iki kez düzenli toplu çalışma.

2. İdeolojik düzeyimizi yükseltmek için haftada bir düzenli eğitim çalışması. Bugüne kadar üç çalışma yaptık.

3. Merkez yayın organımız *İşçinin Sesi*'ni en geniş halk kesimlerine ulaştırabilmek.

Gelecekteki şanlı devrim kavgamızı başarıya ulaştırabilmek ve mutlu yarınları kurabilmek için ileri!

Kızıl Muhabir Gurubu  
Cenevre

#### Schifferstadt'da İMG

Değerli yoldaşlar, Bizler Türkiye devrim hareketinin bir parçası olarak, daha disiplinli ve örgütlü çalışma yürütmek için, Almanya'nın Schifferstadt yöresinde İşçi Gençlik adlı bir İMG kurduk. Yapacağımız çalışmaları şöyle saptadık:

1. Merkez yayın organımız *İşçinin Sesi*'ni en geniş yığınlara ulaştırmak.

2. TKP — *İşçinin Sesi*'nin Marksçı-Leninci ideolojisini işçi sınıfına ve yığınlara benimsetmek.

3. Düzenli eğitim yaparak, ideolojik düzeyimizi yükseltmek, önümüzdeki devrimci

başkaldırırlara yığınları daha iyi hazırlamaya çalışmak.

4. Bunların yanı sıra aile ziyaretleri, toplantılar, fabrika önlerinde bildiri dağıtımı ve gazete satışı örgütleyeceğiz.

5. *İşçinin Sesi*'ne sık sık yazı yazacağız, haber ileteceğiz.

İşçi Gençlik  
İşçi Muhabir Gurubu  
Schifferstadt

#### Darmstadt'da İMG

*İşçinin Sesi* ulaştığı her yöreden ses getiriyor. Darmstadt'da ilk İMG'mizi kurduk.

Bundan böyle çalışmalarımızı düzenli ve disiplinli bir biçimde sürdüreceğiz.

Tarihsel koşulların biz TKP sempatanlarına ağır ama onurlu sorumluluklar yüklediğini görüyoruz. Bu aşamada partimize yalnız duygusal bir bağlılık ile yetinmeyeceğiz. Onu, güzel adına yaraşır bir güce ve etkinliğe kavuşturmak, oportünist teslimiyetçilikten arındırmak ve ideolojik öncülüğünü örgütsel öncülüğe yükseltmek için öremizde payımıza düşeni coşkuyla yerine getireceğiz.

Yoldaşların deneyimleri, yığınlar ile gazetemiz arasında karşılıklı bir iletişim köprüsü kurulmasının iki önkoşulu olduğunu gösteriyor. 1. Yaşamın her alanında parti politikamızı özümsemek, 2. Günlük yaşayışlarından duygu ve düşüncelerine kadar her yönüyle yığınları tanımak. Bu hedeflere yönelik çalışma planımızı yaptık. Disiplin, eğitim ve yayın dağıtımını en başa aldık. Görev ve sorumluluklarımızı gözle görülür, elle tutulur ölçüde belirginleştirdik. Bu çalışma içinde partimize ve onun şanlı mücadelesine somut katkıda bulunamadığımız bir günü yaşamamış kabul ediyoruz.

İMG'miz, partimizin örgüt seferberliğine armağan olsun!  
Darmstadt İMG



# Cezaevi rind ki devrim ateşini söndüremezler

## Duvarlarınız vız geliyor

Son günlerde siyasal baskılar giderek yoğunlaşmaktadır. Bu baskıların en çok yansıdığı yerler cezaevleridir. İdamlar birbirini kovalıyor. Cezaevlerindeki psikolojik ve fiziksel baskıları arttırmaya çalışıyorlar.

İzmir Şirinyer Askeri Cezaevi'nde başlayan, Sıkıyönetim Mahkemesi'nde süren, oradan da Buca Cezaevi'ne sıçrayan direnişi aktarmaya çalışacağım.

Bundan yaklaşık bir ay önce Şirinyer Askeri Cezaevi'nde, mahkumlara tek tip elbise giydirmek için yoğun baskı yaptılar. Herkese tek tip elbise giydirdiler. Ama bu elbiselerin ömrü uzun olmadı. Siyasi mahkumlar elbiseleri yırttı. Bu mahkumlar ceza olarak Buca Cezaevi'ne sürgüne gönderildi. Ayrıca bir yığın işkenceyle karşılaştılar.

Sıkıyönetim Mahkemesi'nde toplu siyasi davaya katılan tutuklular, cezaevlerindeki uygulamaları protesto için, mahkeme salonunda, giydikleri tek tip elbiseleri parçaladılar. Bu protestoya avukatlar da salonu terk ederek

katıldı. Tüm tutuklular, mahkeme yapılmadan, cezaevine geri gönderildi.

Bu olaydan sonra Buca Cezaevi'nde de aynı uygulamaya geçildi. Ancak orada da yüksek bir direnişle karşılaştılar. Bu direnişe siyasi mahkumların yanı sıra diğer mahkumlar da katıldı. Açlık grevine başlandı. Bu yazıyı yazarken (9 Şubat) açlık grevi bir haftayı geçmişti ve sürüyordu.

Cezaevi yönetimi, sıkıyönetimin emriyle, "askeri yönetime karşı geldikleri, emirlerine uymadıkları ve aleyhinde slogan attıkları" için direnişe katılanlara bir ay aileleriyle görüşme cezası verdi. Direnişçiler cezaevinin özel bölümüne konuldu. Aslında bu cezanın bir nedeni de olayın aileler aracılığıyla halk arasında geniş biçimde duyulmasını engellemektir. Çünkü tutuklular aileleriyle görüşmeler, olayın en ince ayrıntılarını, faşizmin insanlık dışı uygulamalarını dışarıya aktaracaklardır. Şimdi direnişe katılanların ailelerine, cezaevi yönetimi şöyle diyor: "Sizin

yakınınız ve diğerleri (yani direnişe katılanlar) yaramaz, kötü insanlar. Bu yüzden cezalandırıldılar. İnanmazsanız yan bahçe duvarından dinleyin. 'Kahrolsun askerler' diye bağıryorlar." Halk artık neyin ne olduğunu anlamaya başladı. Ziyaretçiler faşist cuntaya küfredip geri dönüyorlar.

Cezaevi yöneticileri ve sıkıyönetim yetkilileri korku ve telaşlarını gizleyemiyorlar. Cezaevi yöneticileri olayın sorumluluğunu doğrudan kabul etmek istemiyor, ziyaretçiler tepki gösterince, "Onlara cezayı biz vermedik. Sıkıyönetim Komutanlığı verdi" diyorlar.

Faşist cuntanın uyguladığı her kanlı terör, her işkence ve baskı, komünistlere, devrimcilere bilinç, yüreklerinde sınıf kını, savaşımalarında deneyim olmaktadır.

Ne yaparlarsa yapsınlar ellerimiz kelepçede, zindanların en derin köşelerinde bile olsak devrim ateşi sönmeyecektir.

S.Servet  
İzmir

Yoldaşlar, İşyerlerinde, okullarda ve cezaevlerindeki baskılar, tek tip giyime zorlama çabaları, karşısında devrimci güçleri bulmaktadır.

22.1.1983 tarihinde Şirinyer Askeri Cezaevi'ndeki devrimciler, mahkeme salonunda, üzerlerine zorla giydirilen tek tip elbiseleri yarığ önünde yırtıp "faşizm bizleri yargılayamaz" diye slogan atmaya başladılar. Bunun üzerine askerler elleriyle devrimcilerin ağızlarını kapatmaya çalıştı. Daha sonra da salondan çıkardı.

Bu eylemi desteklemek için Buca Cezaevi'ndeki devrimci arkadaşlar açlık grevine gittiler.

Bu eylemden sonra devrimcilere işkence yapıldı. Ziyaretçileri kabul edilmedi.

Generaller işkenceyle, düşüncüyü hapsedmekle sınıf savaşımını durduracaklarını sanıyorlarsa aldanıyorlar. Halkımızın duyduğu kin ve nefret gün geçtikçe artmaktadır.

Duvarlarınız vız gelir bize vız!

K.İnce, İzmir

## 15'leri ve Nazım'ı andık

Yoldaşlar, 29 Ocak 1983 tarihinde derneğimizde yaptığımız bir toplantı ile 15'leri ve Nazım Hikmet'i andık.

Yaşamlarını devrim yolunda yitirmiş yoldaşlarımız ve tüm devrim şehitleri için yapılan saygı duruşundan sonra, 15'lerin ve Nazım'ın partideki yaşamları ve savaşımaları anlatıldı. Leninci TKP'lilerin partinin bayrağını onurla ve sonuna dek kararlılıkla taşıyacağı vurgulandı. Koromuz, Nazım'ın sözlerini 15'ler için yazdığı iki marş söyledi. Bunun yanı sıra devrimci bir arkadaşımız saziyla Nazım'dan türküler okudu.

Daha sonra toplantıyı değerlendiren eklerimizi eksiklerimizi saptadık. Gelecek eylemleri-

mizin daha başarılı olması için neler yapmamız gerektiğini tartıştık. Eylemden sonra eksiklerimizden ders çıkarmak bizler için eğitici oluyor.

Burjuvaziye karşı verdiğimiz savaştan oportünizmi de, ayırmayarak vuruyoruz. Kemalizmi göklere çıkaran, cuntaya faşist bile demeyen "ulusal menşevikler" (!) burjuva Kemal'in Karadeniz'de katlettiği 15'leri ağızlarına alıp onların onurlu isimlerini kirletemezler. Bu fırsatı onlara vermeyeceğiz.

Nazım Hikmet ve 15'lerin komünizm için verdikleri savaşım bizim savaşımımızla sürüyor. Menşevikler ise yaptıkları ile onlara ihanet ediyorlar.

Türkiye işçi sınıfının komünist geleneğini Leninciler yaşatacaktır.

Kemal Fırat  
Viyan

## Fransa İlericiler Birliği 1. Kongresi yapıldı

İşçinin Sesi'nin 225. sayısında kuruluşunu duyurduğumuz Fransa İlericiler Birliği'nin birinci Kongre'si 12 Şubat'da yapıldı.

Kongre'ye BİRKOM adına Birlik Yolu taraftarları, PKK, ATT, Türkiye İşçiler Birliği ve Fransa Cephe taraftarlarının yanı sıra Paris 13. Bölge, 11. Bölge, Seine-St. Denis ve "le Communiste" dergisinden yoldaşlar katıldılar ve mesaj okudular.

Örgüt seferberliğinin güzel sonuçları Kongre'ye katılan kalabalığında yansımaktaydı.

Genel siyasal durum, örgütlenme ve yığın çalışması, cezaevlerindeki tutuklularla dayanışma, ulusal sorun, dış ilişkiler, kadın sorunu ve

parasal durum üzerine karar tasarıları benimsedi.

FİB, 1. Kongresi ile Fransa'da dünya proletaryasının bir müfrezesi olan Türkiye işçi ve emekçilere sosyalizm başlandı.

